

*1.pielikums
2016.gada _februāra
Metodikai projektu iekļaušanai
IKT mērķahitektūrā v2.0
“Detalizētā projekta apraksta veidlapa”*

E-muita

1.kārta

Detalizētais projekta apraksts

Valsts ieņēmumu dienests

Satura rādītājs

Satura rādītājs	2
Termini un saīsinājumi	7
1. Problēmas apraksts	8
2. Projekta mērķi un sasniedzamie rezultāti	10
2.1. Projekta rezultāta rādītāji	11
3. Risinājuma apraksts	12
3.1. Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma (EMDAS).....	13
3.2. Integrētā tarifa vadības sistēmas (ITVS).....	16
3.3. Datu noliktavas sistēma (DNS).....	16
3.4. Nodokļu maksātāju pašapkalpošanās portāls	16
3.5. Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma (EMCS). Error! Bookmark not defined.	
3.6. Integrētā riska informācijas sistēma (IRIS).....	17
3.7. CMIS funkcionalitātes sadalīšana	17
3.8. Publiskās pārvaldes procesi, pakalpojumi un to normatīvais regulējums	17
3.9. Dati	21
3.10. Programmatūra	22
3.11. Infrastruktūra	24
4. Projekta ieguldījums SAM rezultātu rādītājos un projekta sociālekonomiskā indikatīvā lietderība	27
4.1. Ieguldījums SAM rezultāta rādītāju sasniegšanā	27
4.2. Sociālekonomiskais indikatīvais lietderīgums	29
5. Projekta darbības, laika plāns un izmaksas	32
5.1. Projekta darbību īstenošanas laika grafiks	32
5.2. Projekta izmaksu sadalījums	33
6. Projekta pārvaldība	35

Projekta apraksts (kopsavilkums)

Projekta mērki:

1. Samazināt administratīvo slogu uzņēmējdarbībai un paaugstināt Eiropas Savienības (ES) komersantu konkurētspēju kopējā tirgū;
2. Uzlabot esošo muitas procesu un procedūru efektivitāti.

Darbības projekta mērķu sasniegšanai:

- 1. Muitas lēmumu (atļauju), kā arī citu ar komersantu saistīto datu elektronizēšana**
Latvijas Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma (EMDAS) tiks papildināta ar funkcionalitāti ES normatīvajos aktos paredzēto muitas lēmumu, kā arī nacionālo atļauju datu apstrādei, datu apmaiņai ar Eiropas Komisijas centrālo sistēmu, nodrošinot vienotu elektronisko muitas lēmumu izsniegšanas un administrēšanas procesu, kā arī automatizējot lēmumu/atļauju piemērošanas kontroli
- 2. Pakāpeniska Eksporta kontroles sistēmas paplašināšana; Automatizētās eksporta sistēmas ieviešana**
EMDAS Eksporta kontroles sistēmas un ar to saistīto sistēmu (t.sk. datu apmaiņas) paplašināšana un pielāgošana ES prasībām.
Tiks ieviestas jaunas funkcionalitātes, nodrošinot sūtījumu izvešanu pa daļām un citu ar preču eksportu un to kontroli saistīto procesu optimizēšanu un pilnveidošanu.
- 3. Pakāpeniska Tranzīta kontroles sistēmas paplašināšana**
EMDAS Tranzīta kontroles sistēmas un ar to saistīto sistēmu (t.sk. datu apmaiņas) paplašināšana un pielāgošana ES prasībām; citu ar tranzītu saistīto procesu elektronizēšana.
- 4. Ar preču ierašanos, uzrādīšanu, novietošanu pagaidu uzglabāšanas vietās un uzskaiti saistīto procesu pilnveidošana un automatizācija**
EMDAS Pagaidu uzglabāšanas un citu sistēmu izmaiņas un pielāgošana ES prasībām saistībā ar preču ierašanos, uzrādīšanu un novietošanu preču pagaidu uzglabāšanas vietās. Tiks nodrošināta elektronisko preču ierašanās paziņojumu, preču uzrādīšanas paziņojumu un pagaidu uzglabāšanas noformēšanas procesu atbilstība ES prasībām, kā arī ar to saistīto kontroles procesu pilnveidošana. Tiks ieviesta jauna iespēja pārvietot preces starp pagaidu uzglabāšanas vietām.
- 5. ES vienotas galvojumu sistēmas ieviešana**
EMDAS un ar to saistīto sistēmu papildināšana, nodrošinot galvojumu administrēšanas un kontroles procesu nacionālajās sistēmās. Tiks nodrošināta atbilstība ES prasībām attiecībā uz galvojumu administrēšanu un kontroli.
- 6. Integrtā tarifa vadības sistēmas papildināšana**
Integrētās tarifa vadības sistēmas un ar to saistīto sistēmu pielāgošana ES prasībām, t.sk. datu ticamības pārbaude, jaunu tarifu un tarifu atvieglojumu pasākumu, *Surveillance* (datu nodošana uzraudzībai uz EK) sistēmas papildinājumi u.c.
Tiks nodrošināta atbilstība ES prasībām attiecībā uz datu apstrādi, kas saistīti ar tarifu un maksājumu piemērošanu, ierobežojumu un ar preču kustību saistīto nosacījumu automatizēto kontroli.
- 7. Pakāpeniska Importa kontroles sistēmas paplašināšana; Automatizētās importa sistēmas ieviešana**
EMDAS Importa kontroles sistēmas (importa deklarācijas, importam nepieciešamie klasifikatori, vidējās statistikas cenas) un ar to saistīto sistēmu (t.sk. datu apmaiņas) harmonizēšana, paplašināšana un pielāgošana ES prasībām.
Tiks ieviestas jaunas funkcionalitātes, nodrošināta elektronisko ieviešanas, tai skaitā, vienkāršoto procedūru apstrādes atbilstība ES prasībām, datu apmaiņa ar EK

centrālajām sistēmām, paredzot automatizēto kontroli attiecībā uz saistītajiem dokumentiem, kas nepieciešami ieviešanas procedūru piemērošanai, vidējo statistisko cenu aprēķina mehānisma izstrāde u.c.

8. Vienota lietotāju administrēšanas un sasaistes ar EK centrālajām sistēmām ieviešana

Papildinot VID Elektroniskās deklarēšanas sistēmu, komersantiem tiks nodrošināta vienotas piekļuves punkts arī ES centrālajām muitas informācijas sistēmām, izmantojot VID lietotāju identifikācijas līdzekļus (t.sk. elektronisku atļauju pieteikumu iesniegšanai, piešķirto atļauju/lēmumu datu apskatei u.c.).

9. Ar datu atlasi un pārskatu veidošanu saistīto procesu pilnveidošana un automatizācija

Datu nodošana no EMDAS uz VID Datu noliktavu sistēmu (DNS); EMDAS papildināšana automatizēto pārskatu izveidei.

Tiks veikta DNS papildināšana un strukturālās izmaiņas, nodrošinot dažādu muitas atskaišu un analītisko pārskatu iegūšanu vienotā sistēmā, tādējādi optimizējot esošās datu plūsmas, datu atlasē iespējas un VID amatpersonu darbu.

10. Skaidras naudas deklarāciju elektronizēšana

EMDAS un saistīto sistēmu papildināšana ar funkcionalitāti skaidras naudas deklarāciju datu apstrādei, nodrošinot arī pārskatu izveidi. Tiks nodrošināta elektronisko skaidras naudas deklarāciju apstrāde un uzskaitē.

Projekta rezultāta rādītāji:

	Rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība	Sasniedzamā vērtība 2 gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība 3 gadus pēc projekta beigām
1.	Ieguldījums publiskā sektora vidējā informācijas atkalizmantošanas indeksā, palielinot pieejamo VID datu kopu skaitu	%	0	100%	100%
2.	Muitošanas vidējais laiks - laišana brīvā apgrozībā	min	287	240	240
3.	Muitošanas vidējais laiks – pagaidu uzglabāšana	min	241	200	200
4.	E-pakalpojuma "Muitas maksājumu veikšana tiešsaistē" izmantošanas īpatsvara pieaugums	%	10	50%	70%

Projekta iznākuma rādītāji:

	Iznākuma rādītājs	Mērvienība	Starpvērtība (2 gadi pēc projekta sākuma)	Sasniedzamā vērtība projekta beigās
1.	Pilnveidoti VID pamatdarbības procesi	skaits	8	18
2.	Standartizēti VID pamatdarbības procesi atbilstoši MASP	skaits	3	7
3.	Pilnveidoti VID e-pakalpojumi	skaits	23	39
4.	Izveidotas datu kopas publicēšanai atkalizmantojamo datu formātos	skaits	0	4
5.	Pilnveidotas VID informācijas sistēmas	skaits	0	6
6.	Izveidotas/pilnveidotas datu apmaiņas ar EK centrālajām sistēmām	skaits	2	5

Projekta kopējais plānotais finansējuma apjoms ir 4 500 000 EUR. Projektu plānots īstenot 36 mēnešu laikā no līguma par projekta īstenošanu noslēgšanas dienas.

Saistība ar iepriekšējā plānošanas perioda projektiem, projekta lietderība un ieguldījums SAM rezultāta rādītājos:

Laikā no 2011.gada 1.jūlija līdz 2015.gada 31.janvārim VID tika īstenots Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansētais projekts “Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēmas ieviešana, pilnveidošana un uzturēšana” Nr.3DP/3.2.2.1.1/11/IPIA/CFLA/001, automatizējot muižošanas procesu atbilstoši ES un nacionālajos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, īstenojot informācijas apmaiņu starp komersantiem un muitas iestādēm, Latvijas un citu ES dalībvalstu muitas iestādēm, kā arī starp Latvijas muitas iestādēm un citām valsts institūcijām, kas iesaistītas preču muižošanas un kontroles procesā, tādējādi uzsākot virzību uz elektronisku jeb bezpapīru muitas vidi. Projekta īstenošanas gaitā tika izstrādāta Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma (EMDAS), tostarp:

- Tranzīta kontroles sistēmas (TKS) muitas modulis, kas nodrošina tranzīta deklarāciju, TIR karnešu un galvojumu administrēšanu, aizstājot līdz šim izmantoto sistēmu NCTS (Jaunā datorizētā tranzīta kontroles sistēma);
- sistēma importa muitas procedūru noformēšanai, aizstājot līdz šim importa muitas procedūru formēšanai izmantoto deklarēšanas sistēmu ASYCUDA++. Tādējādi komersantiem ir nodrošināta vienota piekļuve visu veidu muitas deklarāciju iesniegšanai, komersantiem vairs nav papildus jāiesniedz parakstītas importa deklarācijas papīra formā, ir nodrošinātas iespējas atkārtoti izmantot jau sistēmā iesniegtos datus, kā arī iespēja attālināti formēt importa muitas deklarācijas u.c.;
- manifestu un pagaidu uzglabāšanas sistēma, nodrošinot vienotu kravas manifestu un pagaidu uzglabāšanas deklarāciju iesniegšanu, noformēšanu un preču uzskaites procesu, aizstājot kārtību, kad pagaidu uzglabāšanas noformēšanai tiek izmantoti dokumenti papīra formā;
- pasta pavadzīmju un fizisko personu mutiski deklarēto preču kvīšu funkcionalitāte muitas modulī, nodrošinot minēto muitas dokumentu elektronisko apstrādi;
- jauni e-pakalpojumi portālā www.latvija.lv muitas maksājumu veikšanai, nodrošinot iespēju jebkurai personai tiešsaistē apmaksāt muitas iestāžu aprēķinātos muitas maksājumus, tādējādi muitas klientiem ir radīta iespēja samazināt muitas formalitāšu kārtošanaī patērējamo laiku un resursus.

“E-muita” 1.kārtas projekta ietvaros realizējamās aktivitātes turpinās iepriekšējā plānošanas periodā uzsāktu virzību uz elektronisku jeb bezpapīru muitas vidi. Savukārt, projekta rezultāti tieši un netieši ietekmēs SAM kopējo rezultāta rādītāju sasniegšanu.

Projekta īstenoto aktivitāšu rezultātā tiks pilnveidoti 18 VID darbības pamatprocesi, pilnveidoti 39 muitas sniegtie pakalpojumi, tāpat var prognozēt, ka projekta īstenošanas rezultātā pieaugs iedzīvotāju un komersantu īpatsvars, kas izmanto e-pakalpojumus sadarbībai ar valsts institūcijām, ņemot vērā, ka muitas deklarāciju un citu muitas dokumentu iesniegšana un apstrāde notiek tikai elektroniski, izmantojot tam paredzētās informācijas sistēmas, izņemot gadījumus, kad deklarācijas tiek iesniegtas atkāpšanās režīmā (sistēmas nav pieejamas), kā to nosaka ES un nacionālie normatīvie akti.

Veicot projekta naudas plūsmas un sociālekonomiskā indikatīvā lietderīguma aprēķinu projekta dzīves ciklā (15 gadi), veidojas pozitīva naudas plūsma. Projekta investīciju izmaksas trīs gadu laikā ir plānotas 4 500 000 EUR apmērā, savukārt aprēķinātās provizoriskās darbības izmaksas projekta dzīves cikla laikā ir 3 900 000 EUR. Līdz ar to, projekta dzīves ciklā darbības izmaksas sastāda 8 400 000 EUR.

Savukārt, veicot projekta sociālekonomisko ieguvumu analīzi un aprēķinu, nediskontētā ieguvumu summa projekta dzīves cikla laikā kopā sastāda 11 348 240 EUR.

Veicot projekta naudas plūsmas diskontēšanu, ar diskonta likmi 5%, projekta dzīves cikla laikā kopējās izmaksas ir 6 808 002 EUR, savukārt projekta sociālekonomiskie ieguvumi projekta dzīves cikla laikā kopā sastāda 7 589 660 EUR.

Tādejādi, ieguvumi no "E-muitas" projekta realizācijas ir lielāki par projekta investīciju un darbības izmaksām projekta dzīves cikla laikā.

Termini un saīsinājumi

Termins, saīsinājums	Skaidrojums
AEO	Atzītie komersanti (Authorized Economic Operator)
AGRIM	Importa licence (The European Community Import Licence)
AGREX	Eksporta licence (Export licence or advance fixing certificate)
CCN/CSI	Eiropas Kopienas kopējais komunikāciju tīkls/ Kopējā sistēmas saskarne (Common Communication Network/Common Systems Interface)
CMIS	Centrālā muitas informācijas sistēma
CMIS-KLP	CMIS kopējās lauksaimniecības politika
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
DNS	Datu noliktavas sistēma
EDS	Elektroniskā deklarēšanas sistēma
EK	Eiropas Komisija
EKS	Eksporta kontroles sistēma
EMCS	Akcīzes preču pārvietošanas un kontroles sistēma (Excise Movement and Control System)
EMDAS	Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma
e-muita	Elektroniskā muita
EORI	Komersantu reģistrācijas un identifikācijas sistēma
ES	Eiropas Savienība
HDR	Augstas pieejamības datu replikācija (High availability data replication)
IKS	Importa kontroles sistēma
IKT	Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas
IRIS	Integrētā riska informācijas sistēma
IS	Informācijas sistēmas
IT	Informāciju tehnoloģijas
ITVS	Integrētā tarifa vadības sistēma
MAN/PU	Manifestu/Pagaidu uzglabāšanas funkcionalitāte
MAIS	Maksājumu administrēšanas informācijas sistēma
MASP	Daudzgažu stratēģiskais e-muitas ieviešanas plāns

MFKB	Muitas fiziskās kontroles bloks
OData	Atklātais datu protokols
SKLOIS	Starptautiskā kravu loģistikas un ostu informācijas sistēma
SMK	Savienības muitas kodekss
SQL	Strukturēta vaicājumvaloda
TIR	Transit International Routier
TKS	Tranzīta kontroles sistēma
VAD	Vienotais administratīvais dokuments
VID	Valsts ieņēmumu dienests

1. Problēmas apraksts

1. Elektroniskās muitas vides izveide ES līmenī

Savienības muitas kodekss¹ paredz, ka visa informācijas apmaiņa starp muitas dienestiem un starp uzņēmējiem un muitas dienestiem, kā arī šādas informācijas glabāšana, tiek veikta, izmantojot elektroniskas datu apstrādes metodes, un ka informācijas un saziņas sistēmām jāpiedāvā vienādas iespējas uzņēmējiem visās dalībvalstīs.

Tādejādi, atbilstoši Darba programmā² par SMK paredzēto elektronisko sistēmu izstrādi un ieviešanu noteiktajiem muitas elektronisko sistēmu ieviešanas termiņiem, kā arī Eiropas Komisijas daudzgadu stratēģiskajā e-muitas ieviešanas plānā (MASP) paredzētajām aktivitātēm, Eiropas Komisijai un Eiropas Savienības dalībvalstīm jāizstrādā jaunās un jāpilnveido esošās elektroniskās sistēmas, kas nodrošinās datu apmaiņu starp muitas iestādēm un komersantiem visā ES.

Šī brīža informācijas sistēmu risinājumi:

- nenodrošina atsevišķu muitas procesu pietiekamu elektronizāciju (piem., muitas atļauju pieteikumu iesniegšana un atļauju izsniegšana), kā rezultātā atsevišķos gadījumos komunikācija starp komersantiem un muitas iestādēm notiek ar e-pastu, telefonu u.c. līdzekļu starpniecību vai nepieciešama klienta klātbūtne, tādējādi palēninot muietošanas procesu un līdz ar to arī kravu plūsmu, ko pārvadā pāri ES robežām;
- nenodrošina visu muitas formalitāšu kārtošana nepieciešamo datu (piem., citu iestāžu izsniegto dokumentu, kas iesniedzami muietošanas procesā muitas kontrolei) elektronisku apstrādi un automatizēto kontroli;
- paredz ierobežotas iespējas kārtot muitas formalitātes (piem., nav iespējams noformēt deklarācijas savā dalībvalstī, ja krava atrodas citā dalībvalstī, kā rezultātā, loģistikas ķēde ir sarežģītāka un paaugstina komersantu izmaksas transportam un starpnieku iesaistīšanai);

¹ EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) Nr 952/2013 (2013. gada 9. oktobris), ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu

² KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2016/578 (2016. gada 11. aprīlis), ar ko izveido darba programmu par Savienības Muitas kodeksā paredzēto elektronisko sistēmu izstrādi un ieviešanu

- neparedz iespēju izmantot citās ES dalībvalstīs saņemtās atļaujas un galvojumus, kas paaugstina komersantu, kas darbojas vairākās ES dalībvalstīs, izmaksas, paredz papildus formalitāšu kārtošānu un apgrūtinā muižošanas procesu, neļaujot dažādās ES dalībvalstīs izmantot savā valstī vienreiz saņemtos atvieglojumus.

Saskaņā ar 2014. gada novembrī Eiropas Komisijas Muitas politikas grupā apstiprināto MASP, ES dalībvalstīm laika posmā no 2014. gada līdz 2020. gadam jānodrošina vairāku jaunu informācijas sistēmu ieviešana, kā arī esošo sistēmu pielāgošana atbilstoši Savienības muižas kodeksa prasībām, tai skaitā:

- automatizētās importa sistēmas ieviešana, to sasaistot ar EK centrālajām sistēmām un citu ES dalībvalstu muižas sistēmām, nodrošinot elektronisku datu apmaiņu starp ES dalībvalstu muižas iestādēm un centralizētās muižošanas principu;
- automatizētās eksporta sistēmas ieviešana, nodrošinot centralizētās muižošanas principu, kontroli, ja eksports veikts pa daļām u.c.;
- muižas atļauju, preču statusa pierādījumu, informācijas lapas pārstrādes procedūru, vienkāršoto tranzīta procedūru, speciālo procedūru, pagaidu uzglabāšanas, preču ierašanās, preču uzrādīšanas un citu muižas procesu elektronizācija, paredzot attiecīgo ES līmenī harmonizēto datu automatizēto apstrādi;
- “viena loga” sistēmas ieviešana, nodrošinot kravu pavaddokumentu automatizētu kontroli muižošanas procesā;
- galvojumu administrēšanas sistēmas ieviešana un citas aktivitātes atbilstoši plānā noteiktajam.

2. Muižas atbalsta sistēmas drošība, pieejamība un funkcionalitātes uzlabošana

Centrālā muižas informācijas sistēma (CMIS) nodrošina Latvijas muižas darbībai nepieciešamās informācijas apkopošanu vienā datubāzē, saņemot muižas deklarāciju un TIR karnešu datus no Elektroniskās muižas datu apstrādes sistēmas (EMDAS) un vēsturiskos importa muižas deklarāciju labojumu datus no Automatizētās muižas datu apstrādes sistēmas ASYCUDA++.

CMIS funkcionalitāte nodrošina centralizētu muižas maksājumu uzskaiti, muižas noteikumu pārkāpumu uzskaiti, pēcmuižošanas pārbaužu rezultātu uzskaiti un skaidras naudas deklarāciju uzskaiti, papildus tam nodrošinot nepieciešamās muižas informācijas datu apmaiņu ar citām valsts struktūrvienībām.

CMIS tehnoloģiskais risinājums ir veidots kā 2 līmeņu klienta-servera lietojumprogramma un bāzēts uz Informix datubāzu vadības sistēmas un Centura Team Developer vidē veidotas klientu lietojumprogrammas. Tehnoloģisko ierobežojumu dēļ, šādu risinājumu ir sarežģīti nodrošināt ar augstu sistēmas pieejamību, kā arī esošā 2 līmeņu sistēmas arhitektūra nespēj nodrošināt atbilstošu informācijas aprites drošības līmeni, neieviešot papildus kontroles mehānismus.

Informix datubāzu vadības sistēmas īpatnību dēļ CMIS nespēj nodrošināt augstas veiktspējas risinājumu mūsdienu izpratnē. Visas uz Informix bāzētās sistēmas ir veidotas ar vienu konkrētu galveno datubāzi (main) un tās spoguļatēlu HDR, kuram ir funkcionāli ierobežojumi un tas tiek vairāk izmantots slodzes mazināšanai uz operatīvo bāzi (piemēram, dažādām datu apmaiņām) nevis augstas veiktspējas nodrošināšanai.

Ņemot vērā esošo funkcionalitātes sadalījumu starp vairākām informācijas sistēmām (CMIS, EMDAS, u.c.), muižas darbiniekiem, lai nodrošinātu kvalitatīvus muižas pakalpojumus, ir nepieciešams izmantot vienlaicīgi vairākas informācijas sistēmas. No lietojamības viedokļa šāds risinājums nenodrošina efektīvu muižas darbinieku ikdienas darba pienākumu izpildi, kā arī tiek radīta papildus slodze tehniskajiem resursiem, kuri nodrošina nepieciešamos datu apmaiņas interfeisus starp šīm sistēmām.

Lai atrisinātu šīs problēmas, būtu nepieciešams uzlabot esošos tehnoloģiskos risinājumus, nodrošinot efektīvākus aizsardzības un kontroles mehānismus pret mūsdienu drošības riskiem (terorisms, kibernetizācija, datu falsificēšana utt.), kā arī uzlabot informācijas sistēmu izmantošanu no lietojamības viedokļa.

Ņemot vērā iepriekš minēto, ir pieņemts lēmums pārtraukt CMIS risinājumu ekspluatāciju un CMIS esošo funkcionalitāti iestrādāt EMDAS, Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas (MAIS), ITVS un DNS risinājumos.

Ņemot vērā, ka muitas darbības nodrošināšanai nepieciešami dažādi analītiskie pārskati un atskaites, nepieciešams uzlabot esošo DNS sistēmas funkcionalitāti, lai nodrošinātu funkcionāli plašāku esošo datu iegūvi dažādām muitas atskaitēm un analītiskajiem pārskatiem. Esošajā situācijā apjomīgas datu atlases par periodiem tiek veiktas vairākās informācijas sistēmās, tādējādi radot slogu VID infrastruktūras tehniskajiem resursiem. Attīstot EMDAS un DNS funkcionalitāti, EMDAS datu atlase tiks veikta tikai par nelielu datu apjomu vai operatīvas informācijas iegūšanai (piem., par konkrēto deklarāciju, vai konkrētu nosacījumu), savukārt apjomīgas datu atlases par periodiem tiks veiktas DNS risinājumā.

2. Projekta mērķi un sasniedzamie rezultāti

Ņemot vērā identificētos uzdevumus saistībā ar EK prasību izpildi attiecībā uz elektronisko sistēmu izveidi un esošo muitas atbalsta sistēmu pieejamības, drošības un funkcionalitātes uzlabojumu nepieciešamību, ir izvirzīti šādi galvenie projekta mērķi:

1. Samazināt administratīvo slogu uzņēmējdarbībai un paaugstināt ES komersantu konkurētspēju kopējā tirgū.

Mērķa sasniegšanai definēti šādi apakšmērķi:

1.1. Harmonizēt un standartizēt muišošanas procesu

- harmonizēt un atvieglināt muitas procedūras un procesus, samazinot iesniedzamo datu un dokumentu apjomu, nodrošinot to elektronisku izpildi, aizstājot dažādu papīra formāta dokumentu izmantošanu ar strukturētiem elektroniskiem dokumentiem un informācijas apmaiņu;
- nodrošināt vienotu pieeju muitas procedūru noformēšanai un preču kontrolei visā ES teritorijā;

1.2. Paātrināt muišošanas procesu

- samazināt muitas procedūru formēšanai patērēto laiku, tādējādi samazinot arī izmaksas (ātrākās finanšu plūsmas un preču kustības rezultātā);
- uzlabot visu muitas nodokļu un citu maksājumu iekasēšanas mehānismu;
- nodrošināt ka muišošanas procesā iesaistītās iestādes savlaicīgi sniedz un saņem visu nepieciešamo informāciju;

1.3. Pilnveidot muitas sniegtos e-pakalpojumus

- vienkāršot sniegto pakalpojumu pieprasīšanu un saņemšanu;
- uzlabot pakalpojumu pieejamību;
- nodrošinot iespēju izmantot ES normatīvajos aktos paredzētās priekšrocības visā ES teritorijā.

2. Uzlabot esošo muitas procesu un procedūru efektivitāti

Mērķa sasniegšanai definēti šādi apakšmērķi:

2.1. Optimizēt esošo resursu izmantošanu

- paaugstināt muitas pakalpojumu, muižošanas procesa, riska analīzes un kontroles efektivitātes līmeni, tādējādi uzlabojot komersantiem sniegtos pakalpojumus un samazinot ar muitas procesiem un procedūrām saistītās krāpniecības iespējas.
- sadalot CMIS funkcionalitāti starp EMDAS, MAIS, ITVS un DNS risinājumiem, uzlabot datu apmaiņu starp VID informācijas sistēmām, tādējādi optimizējot datu plūsmas un esošo resursu noslodzi.
- pakāpeniski pielāgot muitas informācijas sistēmas ciešākai sadarbībai ar citām valsts IS, nodrošinot informācijas sabiedrības pamatnostādņēs noteiktās prasības. Šīs izmaiņas prasa konceptuāli pārskatīt informācijas aizsardzības un datu apstrādes kontroles, lai samazinātu iespēju, ka sistēmās ir neprecīza vai novecojusi informācija vai tiek publicēta aizsargājama informācija.

2.2. Pilnveidot datu atlases un pārskatu sistēmas

- papildināt esošo muitas sistēmu funkcionalitāti, lai nodrošinātu funkcionāli plašāku esošo datu ieguvu muitas atskaitēm un analītiskajiem pārskatiem, kā arī nodrošināt dažādu muitas atskaišu iegūšanu vienotā sistēmā, tādējādi optimizējot esošās datu plūsmas un veicinot valsts pārvaldes efektivitāti .
- izveidot datu kopas publicēšanai atkalizmantojamo datu formātos.

2.1. Projekta rezultāta rādītāji

Pēc projekta pabeigšanas tiek plānots sasniegt šādus projekta rezultāta rādītājus:

	Rezultāta rādītājs	Mērvienība	Sākotnējā vērtība	Sasniedzamā vērtība 2 gadus pēc projekta beigām	Sasniedzamā vērtība 3 gadus pēc projekta beigām
1.	Ieguldījums publiskā sektora vidējā informācijas atkalizmantošanas indeksā, palielinot pieejamo VID datu kopu skaitu	%	0	100%	100%
2.	Muižošanas vidējais laiks - laišana brīvā apgrozībā	min	287	240	240
3.	Muižošanas vidējais laiks - pagaidu uzglabāšana	min	241	200	200
4.	E-pakalpojuma "Muitas maksājumu veikšana tiešsaistē" izmantošanas īpatsvara pieaugums	%	10	50	70

Rezultāta rādītāju sasniegšanas pasākumi:

N.p.k.	Rezultāta rādītājs	Sasniegšanas pasākumi
1.	Ieguldījums publiskā sektora vidējā informācijas atkalizmantošanas indeksā, palielinot pieejamo VID datu kopu skaitu	Projekta ietvaros izveidojot un publicējot četras datu kopas, informāciju publicējot arī VID mājas lapā.
2.	Muitošanas vidējais laiks - laišana brīvā apgrozībā	Veicot Importa kontroles sistēmas pilnveidošanu un paplašināšanu atbilstoši SMK prasībām, nodrošinot elektronisko ieviešanas procedūru datu un to apstrādes atbilstību jaunajām SMK prasībām, t.sk. datu formātu un procedūru apstrādes harmonizēšanu ES līmenī un atbilstoši Pasaules muitas organizācijas standartiem, preču muižošanas standartiem atbilstoši laikā, tādējādi neradot papildu dīkstāves preču valdītājiem.
3.	Muitošanas vidējais laiks - pagaidu uzglabāšana	Pilnveidojot EMDAS elektronisko datu apstrādes procesu, harmonizējot un pielāgojot ES prasībām, nodrošinot elektronisko preču ierašanās un uzrādīšanas paziņojumu, kā arī pagaidu uzglabāšanas noformēšanas procesu atbilstoši ES prasībām, kā arī pilnveidojot ar šo preču procesu saistīto preču kontroli, tādējādi samazinot pagaidu uzglabāšanas deklarāciju apstrādes laiku, atbilstoši muižošanas standartiem.
4.	E-pakalpojuma "Muitas maksājumu veikšana tiešsaistē" izmantošanas īpatsvara pieaugums	Pilnveidojot e-pakalpojuma lietojamību un , lietotājiem papildus nodrošinot iespēju uzsākt apmaksas procesu no importa muitas deklarācijas, veicot lietotāju informēšanas pasākumus, izvietojot informāciju VID mājas lapā.

3. Risinājuma apraksts

Ņemot vērā Eiropas Savienības muitas kodeksa un Daudzgaļu stratēģiskā e-muitas ieviešanas plāna (MASP) prasībās noteikto virzību uz elektroniskās (bezpapīra) muitas vides un centralizēta muižošanas principa ieviešanu, attīstot EMDAS funkcionalitāti ir paredzēti šādi uzlabojumi muitas procedūrās un procesos:

- Tiks nodrošināta iespēja pieteikt un saņemt muitas atļaujas, galvojumus u.c. muitas dokumentus, kurus turpmāk izmanto preču muižošanas procesā vienā vai vairākās ES dalībvalstīs, elektroniskā veidā;

- Dzelzceļa, jūras un gaisa kravu pārvadātājiem tiks radīta iespēja elektroniski iesniegt un apstrādāt preču kravu sarakstus un deklarācijas, kā arī elektroniski noformēt vienkāršotas tranzīta procedūras;
- Tiks izveidota integrācija ar EK centrālajām informācijas sistēmām, tādējādi veicinot automatizēto datu kontroli un paaugstinot esošo muitas kontroles mehānismu efektivitāti;
- Komersantiem tiks radīta iespēja pieteikt dažādas muitas procedūras, atkārtoti izmantojot sistēmās jau ievadītos datus, kā arī vienu dokumentu izmantot vairāku prasību izpildei (piemēram, vienas muitas deklarācijas datus izmantot citu muitas deklarāciju apstrādes procesos);
- Šobrīd virkne dokumentu, lai arī tiek pievienota iesniegtajām deklarācijām elektroniski, joprojām ir tikai izsniegtā papīra dokumenta elektroniska kopija, kā rezultātā, muitas iestādēm ir nepieciešams veikt tajā norādītās informācijas manuālu pārbaudi. Nodrošinot iespēju saņemt un izmantot deklarāciju sagatavošanas un pārbaudes procesā citu iestāžu sniegto informāciju mašīnlasāmā formā, būtu iespējams uzlabot muitas kontroles pasākumu efektivitāti un samazināt manuālā procesa darba apjomu.

Šīs izmaiņas ir nepieciešamas, lai nodrošinātu muitas procedūru un procesu atbilstību visā ES noteiktajām prasībām. To ieviešana samazinās administratīvo slogu komersantiem, optimizēs muitas resursus un ilgtermiņā samazinās darbības izmaksas gan komersantiem, gan muitas iestādēm. Lai realizētu plānotos uzlabojumus, nepieciešams veikt būtiskas izmaiņas un papildinājumus VID muitas informācijas sistēmās un izveidot papildus datu apmaiņas saskarnes sadarbībai ar EK un citu ES dalībvalstu muitas informācijas sistēmām.

Ņemot vērā jaunās VID Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas izstrādi, Muitas administrējamo maksājumu apstrāde tiks veikta vienotā VID Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmā kopā ar pārējiem VID administrētajiem valsts budžeta maksājumiem, tādējādi būtiski samazinot procesu īstenošanas laiku un IT uzturēšanas izmaksas, kas saistītas ar nepieciešamo tehnoloģisko resursu uzturēšanu.

Lai nodrošinātu ES normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi attiecībā uz muitas formalitāšu elektronizāciju ES līmenī, kā arī šim nolūkam paredzēto informācijas sistēmu izstrādi un ieviešanu, vienlaikus realizējot arī nacionālas prasības, kas vērstas uz muitošanas procesu pilnveidošanu un tam izmantojamo sistēmu optimizāciju, būtu jāīsteno šādas izmaiņas un pilnveidojumi Latvijas informācijas sistēmās:

3.1. Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma (EMDAS)

EMDAS paredzēts papildināt ar nepieciešamo funkcionalitāti, tajā skaitā iekļaujot tajā arī daļu no CMIS funkcionalitātes. Attīstot EMDAS tiks saglabāts esošais sistēmas projektējums pēc moduļu principa, kur katrs modulis funkcionāli nodrošina atsevišķu biznesa procesu izpildi.

EMDAS lietotāji ir juridiskas un fiziskas personas, kā arī VID un citu valsts institūciju darbinieki, kuriem tiek piešķirtas attiecīgās tiesības. Katrs lietotājs tiks identificēts pēc piederības kādai no sistēmas lietotāju grupām. Sistēmas lietotāju grupas tiks veidotas atbilstoši lietotāju izpildāmajām funkcijām un kompetencei. Lietotāji, lietotāju lomas un to tiesības tiek noteiktas un konfigurētas ar EMDAS tiesību pārvaldības funkcionalitāti.

Darbs ar EMDAS tiks nodrošināts ar divām lietotāju saskarnēm: komersantu lietotāju saskarni un muitas darbinieka lietotāja saskarni. Katrs modulis nodrošinās savu funkcionalitāti web servisu līmenī, kura būs pieejama lietotāju saskarnēm.

EMDAS nākotnes risinājumā tiks attīstīta sekojošu moduļu funkcionalitāte:

Eksporta kontroles sistēma (EKS)

Esošā EKS funkcionalitāte tiks pakāpeniski papildināta, nodrošinot elektronisko eksporta procedūru apstrādes atbilstību ES normatīvo aktu prasībām un realizējot daļu no nacionālajām izvirzītajām prasībām procesu automatizēšanai.

Importa kontroles sistēma (IKS)

Esošā IKS funkcionalitāte tiks pakāpeniski papildināta, nodrošinot elektronisko ieviešanas procedūru apstrādes atbilstību ES normatīvo aktu prasībām (t.sk. datu apmaiņa ar EK un nacionālajām sistēmām, vidējo statistisko cenu aprēķina mehānisma izstrāde, u.c.), paredzot jaunas iespējas pasta sūtījumu datu apstrādei, vienkāršotai deklarēšanai fiziskajām personām u.c..

Ņemot vērā plānoto CMIS ekspluatācijas izbeigšanu, attiecīgās funkcionalitātes tiks izstrādātas EMDAS Importa kontroles sistēmā.

Tranzīta kontroles sistēma (TKS)

Esošā TKS funkcionalitāte tiks pakāpeniski papildināta, realizējot elektronisku TIR karnešu turētāju identifikācijas numura pārbaudi..

Ņemot vērā plānoto CMIS ekspluatācijas izbeigšanu, CMIS funkcionalitāte “Dzelzceļa kravas” tiks integrēta EMDAS.

Muitas kontroles bloks (MKB)

Ņemot vērā paredzētās izmaiņas EKS, IKS un TKS, esošā MFKB funkcionalitāte tiks pakāpeniski papildināta, lai nodrošinātu muitas kontroles procesā noformējamo dokumentu elektronisku apstrādi un sasaisti ar deklarācijām

Ņemot vērā plānoto CMIS ekspluatācijas izbeigšanu, CMIS funkcionalitāte “Skaidras naudas deklarācijas” tiks izstrādāta EMDAS Muitas kontroles blokā.

Komersantu datu bloks

Esošā EORI funkcionalitāte tiks pakāpeniski papildināta, nodrošinot komersantu un citu muižošanas procesā iesaistīto personu datu reģistrēšanas, atjaunošanas un kontroles procesu uzlabošanu atbilstoši ES normatīvo aktu prasībām.

Manifesti/Pagaidu uzglabāšana (MAN/PU)

Esošā MAN/PU funkcionalitāte tiks pakāpeniski papildināta, kas uzlabos esošo elektronisku kravas manifestu, uzrādīšanas paziņojumu un pagaidu uzglabāšanas deklarāciju datu iesniegšanu un apstrādi, nodrošinot to atbilstību un harmonizēšanu ES līmenī, paredzot jaunās iespējas (piem., preču pārvietošana starp divām pagaidu uzglabāšanas vietām), kā arī pagaidu uzglabāšanai pieteikto preču uzskaites administrēšanu.

Administrēšanas bloks

EMDAS kopējā funkcionalitāte tiks paplašināta, tai skaitā, ņemot vērā plānoto CMIS ekspluatācijas izbeigšanu, nodrošinot nepieciešamo klasifikatoru iestrādi EMDAS

Administrēšanas blokā un automatizētu datu sagatavošanu un nosūtīšanu EK un citām iestādēm.

EMDAS datu apmaiņas tehniskās komponentes

EMDAS datu apmaiņa tiks nodrošināta ar ārējām un iekšējām informācijas sistēmām, piemēram „Datu nodošana uz DNS”. Atkarībā no sistēmas, ar kuru EMDAS nodrošina datu apmaiņu, tiks izmantotas šādas metodes:

- datu apmaiņa datu bāzu līmenī izmantojot SQL pieprasījumus;
- datu apmaiņa izmantojot kopienas kopējo komunikāciju tīklu – CCN/CSI;
- datu apmaiņa caur tīmekļa pakalpēm (WebService).

Izmaiņas EK centrālajās sistēmās

EK plāno veidot vai papildināt šādas centrālās informācijas sistēmas:

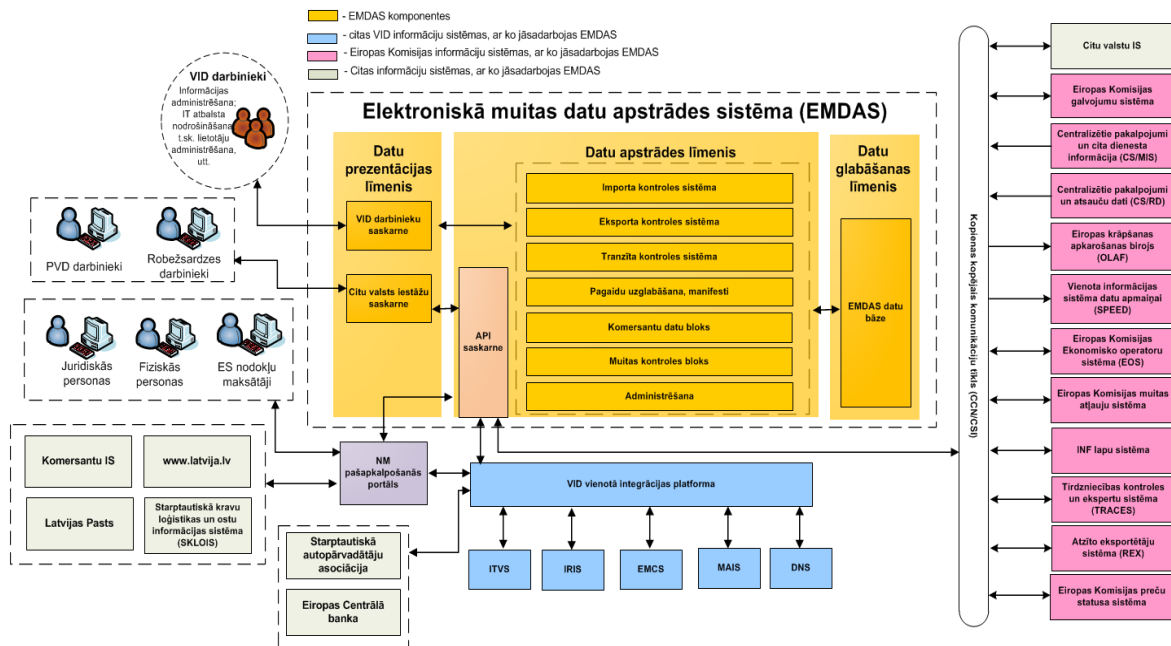
- Atzīto eksportētāju sistēmu;
- Eiropas Komisijas muitas lēmumu sistēmu;
- Eiropas Komisijas galvojumu sistēmu;
- INF lapu sistēmu;
- Preču Kopienas statusa pierādījumu sistēmu;
- “Viena loga” sistēmu.

Šo sistēmu ieviešana radīs nepieciešamību veikt izmaiņas VID muižošanas procedūrās un būs nepieciešams veidot datu apmaiņas saskarnes, lai nodrošinātu datu automatizēto kontroli muižošanas procesā.

ES atklāto datu iniciatīvas atbalsts

Ņemot vērā, ka gan ES prioritāte, gan IT pamatnostādņu viens no elementiem ir valsts pārvaldes publiskojamo datu atkalizmantošana un atklāšana sabiedrībai, izvērtēta iespēja publicēt atsevišķu muitas informācijas resursu saturu, izmantojot atklāto datu formātu oData. Lai to izdarītu, noteikts, kuras datu kopas iespējams publicēt, saskaņā ar Informācijas atklātības likuma prasībām un personas datu aizsardzību tiesību aktiem. Atklāto datu formāts nodrošinās informācijas pieejamību ļoti plašam patērētāju lokam, samazinot VID administratīvo slogu informācijas pieprasījuma gadījumos, kā arī palīdzēs VID un komersantiem nākotnē veidot funkcionāli bagātākus risinājumus, kas izmanto publiskās pārvaldes datus.

Zemāk ilustrētajā attēlā (skat. Attēls) sniegta VID informācijas sistēmu arhitektūra, parādot jauno EMDAS funkcionalitāti, kā arī esošās un plānotās EK datu apmaiņas sistēmas.

Attēls 1. EMDAS programmatūras arhitektūra

Papildus iepriekš aprakstītajām EMDAS izmaiņām, īstenojot e-muitas projektu, ir plānots veikt izmaiņas un papildinājumus citās VID informācijas sistēmās.

3.2. Integrētā tarifa vadības sistēmas (ITVS)

ITVS funkcionalitātes paplašināšana un sasaistes nodrošināšana ar EMDAS, nodrošinot tarifu un netarifu pasākumu piemērošanas kontroli, muitas aprēķināto maksājumu automatizēto aprēķinu, nepieciešamo datu automatizētu nosūtīšanu Eiropas Komisijai, tādējādi paaugstinot muitas kontroles efektivitāti.

Ņemot vērā plānoto CMIS ekspluatācijas izbeigšanu, tai skaitā CMIS funkcionalitātes „VAD pieprasītās/piešķirtās kvotas”, izbeigšanu, ITVS tiks veikti QUOTA apakšsistēmas uzlabojumi, realizējot kvotu pieteikumu kontroles funkciju.

3.3. Datu noliktavas sistēma (DNS)

Ņemot vērā plānoto CMIS ekspluatācijas izbeigšanu un paredzētās izmaiņas EMDAS, esošā DNS funkcionalitāte tiks pakāpeniski papildināta, nodrošinot ērtu rīku datu atlasei un pārskatu izveidošanai dažādu VID struktūrvienību darba vajadzībām, kā arī automatizētu datu sagatavošanai nosūtīšanai valsts iestādēm.

Tā kā datu atlasē EMDAS un MAIS risinājumā ir lietderīgi veikt tikai nelieliem datu apjomiem un operatīvas informācijas iegūšanai, tad apjomīgu datu atlasē par lieliem laika periodiem un analītisko pārskatu izveidi nepieciešams nodrošināt paplašinot DNS risinājumā pieejamos pārskatus un datu kopas.

3.4. Nodokļu maksātāju pašapkalpošanās portāls

Ņemot vērā plānoto VID informācijas pakalpojumu modernizāciju un plānoto EDS pārveidošanu par nodokļu maksātāju pašapkalpošanās portālu, tajā tiks iekļauta arī EMDAS komersantu saskarne, tādējādi nodrošinot vienotu piekļuves punktu VID ārējiem lietotājiem.

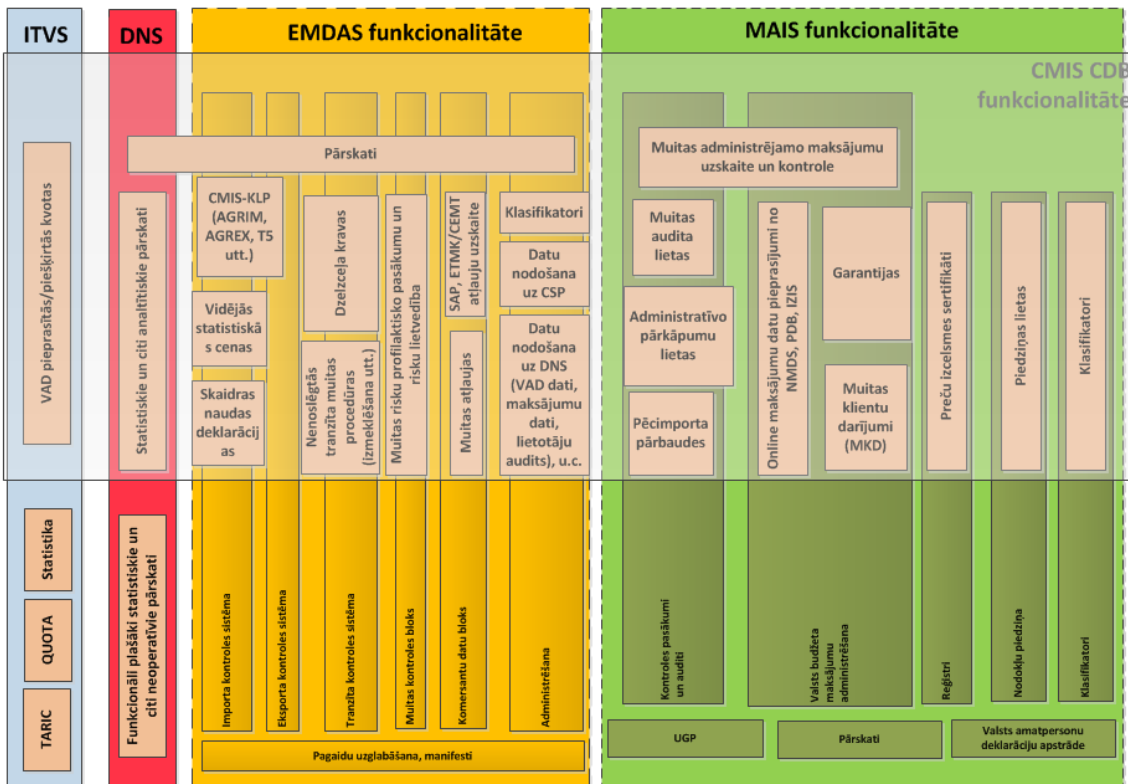
3.5. Integrētā riska informācijas sistēma (IRIS)

Esošā IRIS funkcionalitāte tiks pakāpeniski papildināta, nodrošinot automatisku risku analīzi un elektronisku ziņojumu apmaiņu, iekļaujot riska analīzes kontroles datus starp ES dalībvalstu atbilstošām sistēmām.

3.6. CMIS funkcionalitātes sadalīšana

Ņemot vērā plānoto EMDAS funkcionalitātes paplašināšanu, kas nodrošinās EK izvirzītās prasībās noteikto virzību uz elektroniskās (bezpapīra) muitas vides un centralizēta muitas principa ieviešanu, kā arī jaunās VID Maksājumu administrēšanas informācijas sistēmas (MAIS) izstrādi, kas nodrošinās vienotu valsts budžeta maksājumu apstrādi un administrēšanu, tādējādi daļēji dublējot esošo CMIS funkcionalitāti, ir pieņemts lēmums pēc šo izmaiņu ieviešanas pārtraukt CMIS risinājumu ekspluatāciju. CMIS funkcionalitāte tiks sadalīta starp EMDAS, MAIS, ITVS un DNS risinājumiem kā parādīts zemāk ilustrētajā attēlā (skat. Attēls).

CMIS funkcionalitātes sadalījums starp konkrētajām sistēmām ir aprakstīts pie attiecīgās sistēmas funkcionalitātes apraksta. CMIS funkcionalitātes sadalījums MAIS risinājumā detalizēts „Nodokļu informācijas pakalpojumu modernizācija” projekta aprakstā.

Attēls 2. CMIS funkcionalitātes sadalījums

3.7. Publiskās pārvaldes procesi, pakalpojumi un to normatīvais regulējums

Projekta ietvaros tiks pilnveidoti šādi 18 VID darbības pamatprocesu:

Nr.	Procesa nosaukums	Pilnveidojamā darbības procesa apraksts
1	Muitas kompetencē esošo atļauju un sertifikātu izsniegšana un lēmumu sagatavošana	<p>Procesa pilnveidošanas mērķis ir harmonizēt un pilnībā elektronizēt procesus, kas saistīti ar muitas lēmumu pieņemšanu un pārvaldību ES attiecībā uz SMK paredzētām iespējām un vienkāršojumiem muitas formalitāšu kārtošanā, nodrošinot lēmumu standartizāciju, kā arī uzņēmēju iesniegto pieteikumu un lēmumu (izsniegto atļauju) datu elektronisku pārvaldību. Transeiropas centrālās sistēmas izveide vienkāršos apspriešanos lēmumu pieņemšanas periodā un saistīto atļauju izdošanas procesa pārvaldību. Savukārt centrālās muitas lēmumu sistēmas sasaiste ar nacionālajām dalībvalstu sistēmām (Latvijā - EMDAS) ļaus komersantiem vienreiz saņemt elektronisko atļauju, izmantot tajā piešķirtos atvieglojumus vairākās ES dalībvalstīs, tādējādi pilnveidojot un stiprinot pārrobežu sadarbību un samazinot administratīvo slogu. Muitas lēmumu projekta rezultātā uzņēmējiem tiks nodrošināta iespēja elektroniski iesniegt pieteikumus 19 dažādu muitas izsniedzamo atļauju (lēmumu) veidiem, kā arī iespēja elektroniski saņemt piešķirtās atļaujas.</p>
2	Muitas kompetencē esošo atļauju izsniegšana vienkāršotā kārtībā	<p>Lai nodrošinātu atļauju izsniegšanas procesu vienkāršotā kārtībā atbilstoši SMK prasībām, pilnveidojot procesu, SMK noteiktajos gadījumos (piemēram, kad precēm ir paredzēts piemērot pagaidu ieviešanas procedūru, izvešanas pārstrādei procedūru, ieviešanas pārstrādei procedūru u.c.), kad iesniegto muitas deklarāciju var uzskatīt vienlaikus par pieteikumu atļaujas saņemšanai, attiecīga elektroniskā muitas deklarācija jāpapildina ar iespēju norādīt un muitā apstrādāt papildus datu elementus.</p>
3	Muitas iestāžu izsniegto atļauju nosacījumu izpildes kontrole un lēmumu sagatavošana, uzraudzība	<p>Process tiks pilnveidots, papildinot EMDAS ar funkcionalitāti SMK paredzēto muitas lēmumu, kā arī nacionālo atļauju datu apstrādei un izmantošanas uzraudzībai, datu apmaiņai ar centrālo transeiropas sistēmu, tiks nodrošināta elektronisko muitas lēmumu administrēšana, kā arī automatizētā lēmumu/atļauju piemērošanas nosacījumu kontrole.</p>
4	Eksporta muitas deklarāciju labošana un anulēšana pēc preču izlaišanas	<p>Process tiks pilnveidots nodrošinot elektronisko eksporta deklarācijas datu labojumu un anulēšanas pieprasījumu iesniegšanu un apstrādi pēc preču izlaišanas procesā.</p>

5	Ar eksporta procedūrām saistīto formalitāšu kārtošana un kontrole	Projekta ietvaros tiks pilnveidota un papildināta esošā Eksporta kontroles sistēma atbilstoši SMK prasībām, tostarp saistībā ar izvešanu un to kontroli pa daļām, kā arī sasaisti ar citām sistēmām, automatizējot eksporta procedūras un izvešanas formalitātes, tādējādi ļaujot komersantiem optimizēt savus biznesa un loģistikas procesus.
6	Ar tranzīta/TIR procedūrām saistīto formalitāšu kārtošana un kontrole	Tranzīta kontroles sistēmas un ar to saistīto sistēmu (t.sk. datu apmaiņas) paplašināšana, sasaiste ar UNECE uzturēto TIR turētāju datu bāzi ITDB.
7	Ar preču ierašanos, uzrādīšanu, novietošanu uzglabāšanas vietās un uzskaiti saistīto formalitāšu kārtošana un kontrole	EMDAS elektronisko datu apstrādes procesu izmaiņas, harmonizēšana un pielāgošana ES prasībām, nodrošinot elektronisko transporta dokumentu, preču ierašanās un uzrādīšanas paziņojumu, kā arī pagaidu uzglabāšanas noformēšanas procesu atbilstoši ES prasībām, paplašinot tās izmantošanas iespējas, kā arī pilnveidojot ar šo preču procesu saistīto preču kontroli.
8	Galvojumu pārvaldība	Procesa pilnveidošanas mērķis ir nacionālo sistēmu pilnveidošana, nodrošinot ES paredzēto galvojumu veidu piemērošanu, administrēšanu un kontroli.
9	ES tarifa kvotu pieteikumu apstrāde muitošanas un pēcmuitošanas procesā	Integrētā tarifa vadības sistēmas (ITVS) Tarifu kvotas apakšsistēmas pilnveidošana, uzlabojot tarifu kvotu administrēšanas iespējas un papildinot funkcionalitāti ar jaunu kvotu pieteikumu kontroles funkciju. Nodrošinot automātisku kvotu pieteikumu kontroles pazīmes uzstādīšanu un kontroles rezultātu ierakstīšanas iespēju, kā arī paplašinot tarifu kvotu pieteikumu atlasīšanu un analīzi, izmantojot ITVS, tiks pārņemta un uzlabota lietojuma "VAD pieprasītās/piešķirtās kvotas" funkcija no CMIS, kā arī mazināts kvotu administratoru papildu manuāls

		darbs, tādējādi optimizējot darbu un izmantojamās sistēmas.
10	Preču klasifikācija, saistošās izziņas par tarifu izsniegšana un izmantošanas pārraudzība	Nepieciešamo datu nodošana uz Eiropas Komisijas centrālajām sistēmām uzraudzības par ievestajām un izvestajām precēm nodrošināšanai ES mērogā. EMDAS un ITVS Surveillance apakšsistēmas paplašināšana atbilstoši SMK prasībām, tai skaitā nodrošinot datu, kas nepieciešami izsniegto saistošo izziņu par tarifu kontroli uzraudzībai pēc preču izlaišanas procesā.
11	Atzītā eksportētāja statusa pārvaldība	Lai atbalstītu eksportu gan no, gan uz Vispārējo preferenču sistēmas (VPS), kas paredz tarifu atvieglojumus, valstīm, tiks izveidota centrālā transeiropas sistēma, lai reģistrētu eksportētājus, kuri ir pilnvaroti apstiprināt preču izcelsmi - REX sistēma. Sistēmā tiks ietverti dati gan par ES uzņēmējiem, gan citu valstu uzņēmējiem, kas veicot preču eksportu var izmantot muitas tarifu atvieglojumus VPS ietvaros, tādējādi veicinot pārrobežu sadarbību minētajā jomā. Sasaistot dalībvalstu nacionālās sistēmas ar centrālo transeiropas sistēmu REX, tiks nodrošināta automatizēta citās valstīs reģistrēto eksportētāju datu derīguma kontrole.
12	Ar ievešanas procedūrām saistīto formalitāšu kārtošana un kontrole	Importa kontroles sistēmas pilnveidošana un paplašināšana atbilstoši SMK prasībām, nodrošinot elektronisko ievešanas procedūru datu un to apstrādes atbilstību jaunajām SMK prasībām (t.sk. datu formātu un procedūru apstrādes harmonizēšana ES līmenī un atbilstoši Pasaules muitas organizācijas standartiem, papildinājumi saistībā ar muitas lēmumu un citu dokumentu kontroli, integrācija ar citām informācijas sistēmām, procesu automatizācija u.c.).
13	Muitas administrēto maksājumu aprēķina veikšana, tarifu un netarifu pasākumu noteikšana un piemērošana	Integrētā tarifa vadības sistēmas (ITVS) TARIC apakšsistēmas pilnveidošana un paplašināšana atbilstoši SMK prasībām, nodrošinot automatizēto nodokļu aprēķinu, tarifu un netarifu pasākumu piemērošanas kontroli

14	Importa muitas deklarāciju labošana un anulēšana pēc preču izlaišanas	Tiks pilnveidots elektroniskais importa deklarācijas datu labojumu pieprasījumu iesniegšanas un apstrādes process pēc preču izlaišanas.
15	Ar pasta sūtījumiem saistīto formalitāšu kārtošana un kontrole	Tiks izstrādāta iespēja fiziskajām personām pasūtīt preces no trešajām valstīm Internetā kārtot muitas formalitātes vienkāršotā veidā (tiks atvieglota deklarācijas aizpildīšana), kā arī pasta operatoram pasta sūtījumu muižošanai nodrošināta iespēja atbilstoši SMK prasībām iesniegt importa deklarāciju ar samazinātu datu kopu.
16	Lietotāju tiesību piešķiršana EK centrālo muitas sistēmu izmantošanai	Izmantojot portāla www.latvija.lv lietotāju autentifikācijas risinājumus lietotāju autorizēšanai un digitālo tiesību pārvaldībai, uzņēmējiem tiks nodrošināta iespēja piekļūt ES centrālajām elektroniskajām sistēmām, kuras paredzēts izstrādāt SMK ietvaros (t.sk., muitas atļauju sistēmai, atzīto eksportētāju sistēmai, preču Kopienas statusa pierādījumu sistēmai u.c.). Tādējādi tiks nodrošināta virkne jaunu e-pakalpojumu uzņēmējiem, kuri, izmantojot savā dalībvalstī esošos identifikācijas un autorizācijas līdzekļus, elektroniski varēs pieteikt un saņemt dažāda veida muitas dokumentus, kas tiks iesniegti izmantojot centrālos ES risinājumus.
17	Datu ieguve un analīze	Datu nodošana no EMDAS uz DNS; sistēmu papildināšana automatizēto pārskatu izveidei (t.sk. citām iestādēm). Tiks veikta DNS papildināšana un strukturālās izmaiņas, nodrošinot dažādu muitas atskaišu un analītisko pārskatu iegūšanu vienotā sistēmā, tādējādi optimizējot esošās datu plūsmas, datu atlasas iespējas un VID amatpersonu darbu.
18	Skaidras naudas pārvietošanas pāri muitas robežai kontrole	EMDAS un saistīto sistēmu papildināšana ar funkcionalitāti skaidras naudas deklarāciju datu apstrādei, nodrošinot arī pārskatu izveidi. Tiks nodrošināta elektronisko skaidras naudas deklarāciju apstrāde un uzskaitē.

Projekta ietvaros tiks pilnveidoti 39 VID sniegtie publiskie pakalpojumi (detalizēta informācija excel pielikumā, t. sk. par 22 SMK paredzētajiem atļauju veidiem).

3.8. Dati

Plānots izveidot un publicēt četras datu kopas:

- Uz robežas deklarētie skaidras naudas līdzekļi –
dati no skaidras naudas deklarācijām, kuras iesniegtas Latvijas Republikas muitas kontroles un robežkontroles punktos uz ES ārējās robežas, ierodoties Latvijā un atstājot Latviju, sadalījumā pa mēnešiem, muitas kontroles punktiem un robežkontroles punktiem, skaidras naudas izlietošanas mērķiem un pārvietošanas transporta maršrutiem, utt.
- Muitas deklarācijās aprēķinātie maksājumi –
dati par aprēķinātiem maksājumiem un muitas administrējamiem maksājumiem sadalījumā pa preču grupām, laika periodiem, utt.
- Deklarētās preces –
dati par preču izvešanu un ieviešanu, datus iespējams iegūt sadalījumā pa preču grupām, pa transporta veidiem, sadalījumā pa valstīm, laika periodiem, utt.
- Muitā noformētās deklarācijas –
dati par muitas iestādēs formēto deklarāciju un TIR karnešu skaitu, aprēķinātiem maksājumiem un preču svaru, utt.

3.9. Programmatūra

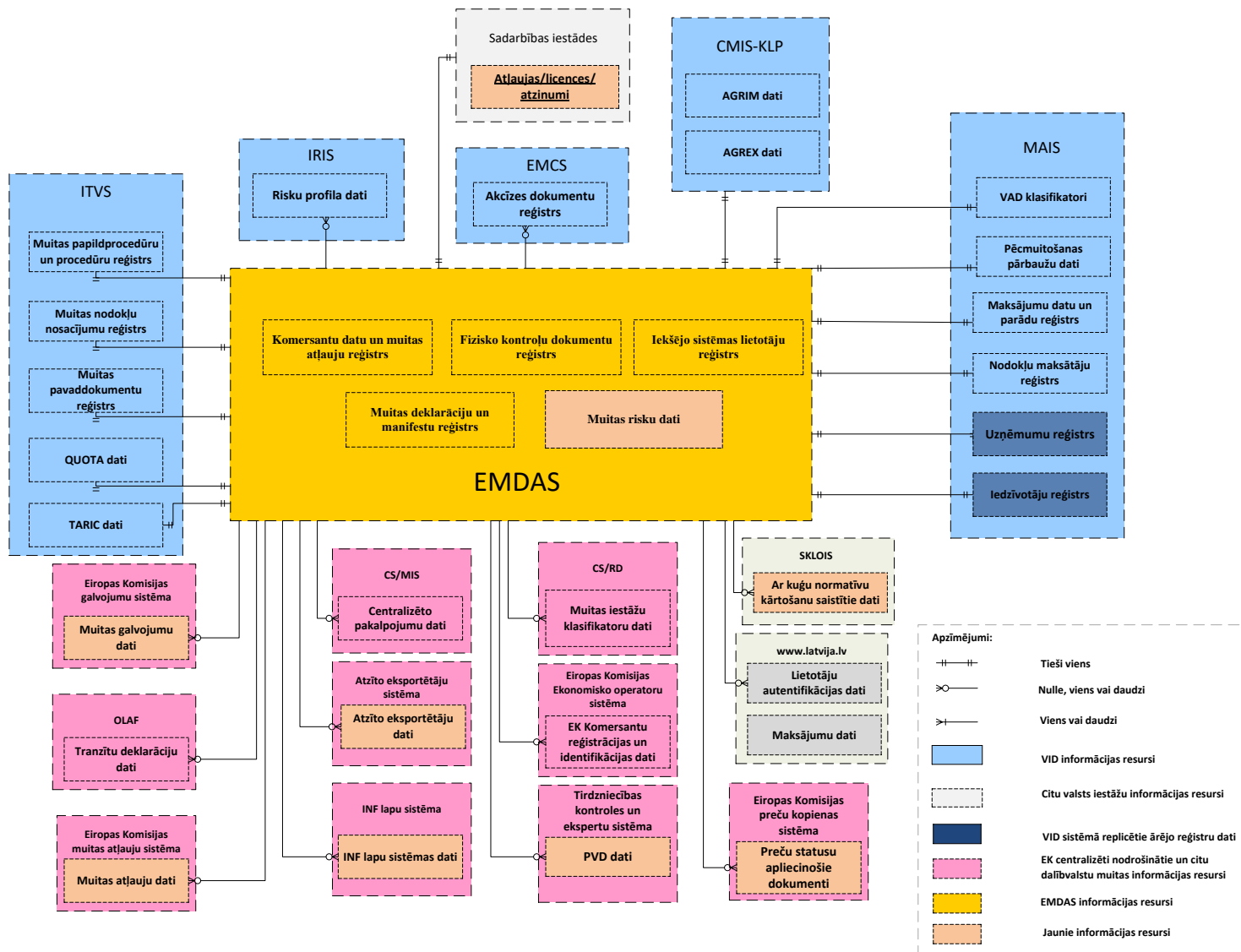
Ņemot vērā, ka EMDAS informācijas arhitektūra saturēs valsts nozīmes informācijas resursus, e-muitas attīstības projekta gaitā būtiska nozīme tiks piešķirta informācijas resursu savietojamības aspektiem, vienotu klasifikatoru izmantošanai kā arī datu semantiskajai un tehniskajai savietojamībai, atbilstoši valsts izveidotajiem vienotajiem standartiem. Tāpat tiks nodrošināta informācijas resursu klasifikācija pēc nozīmīguma, pieejamības, konfidencialitātes līmeņiem, uzlabojot informācijas atkalizmantošanas principus. Šāds informācijas resursu arhitektūras modelis nodrošinās efektīvu datu apmaiņu gan starp VID iekšējiem informācijas resursiem, gan ārējiem informācijas resursiem.

Augsta līmeņa EMDAS informācijas arhitektūra, kurā attēloti EMDAS iekšējie informācijas resursi un to sasaiste ar ārējiem valsts nozīmes informācijas resursiem sniegta zemāk ilustrētajā attēlā (skat.

Attēls 33).

Papildus jau esošajai sasaistei ar ārējiem informācijas resursiem, tiks izveidota sasaiste ar šādiem ārējiem informācijas resursiem:

- Citu valsts iestāžu informācijas resursi
 - Sadarbības iestāžu atļaujas/licences/atzinumi.
- EK centralizēti nodrošinātie un citu dalībvalstu muitas informācijas resursi
 - Eiropas Komisijas muitas atļauju sistēmas muitas atļauju dati;
 - Atzīto eksportētāju sistēmas atzīto eksportētāju dati;
 - Tirdzniecības kontroles un ekspertu sistēmas Pārtikas un veterinārā dienesta dati.

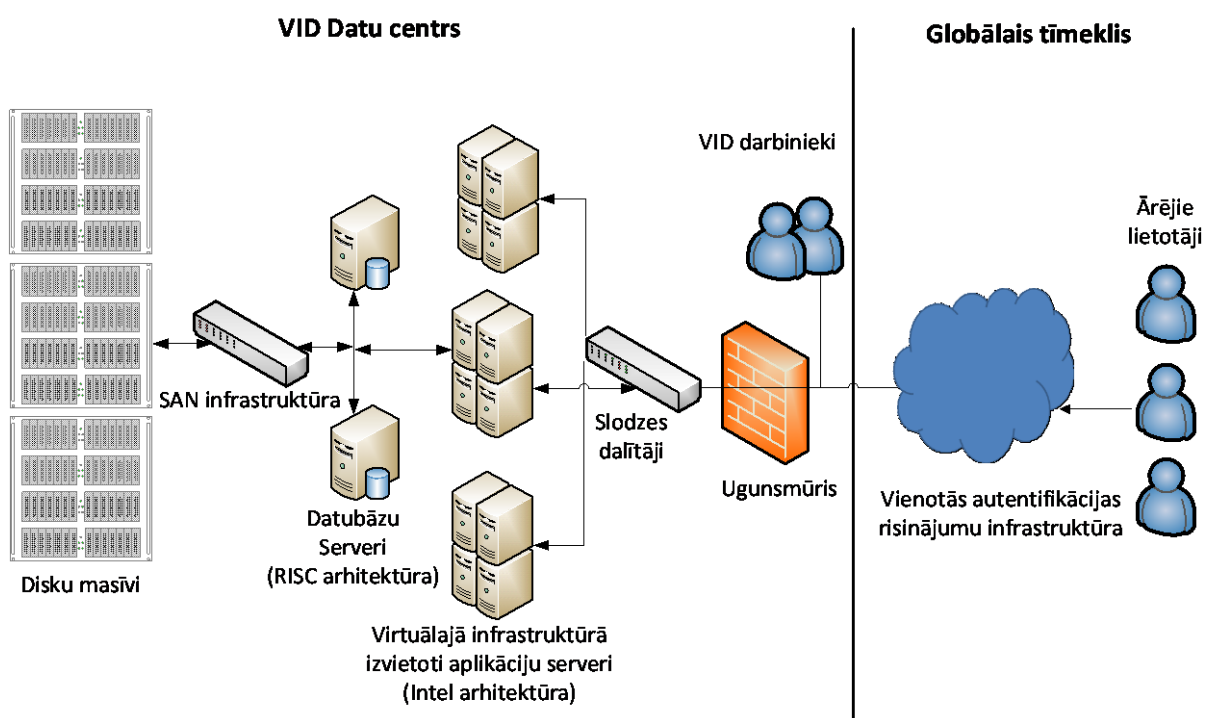

Attēls 3. EMDAS informācijas arhitektūra

3.10. Infrastruktūra

Kopš 2014.gada VID rīcībā ir moderns mūsdienīgs datu centrs, kurā ir iespējams izvietot visu VID sistēmu darbināšanai nepieciešamo infrastruktūru. VID datu centra infrastruktūrā tiek izmantotas IBM Power VM un Citrix Xen virtualizācijas platformas. Esošajā situācijā VID rīcībā nav iespējas attālināti veikt datu rezerves kopēšanu vai izvietot mazjaudīgākas iekārtas, lai nodrošinātu VID informācijas sistēmu darbību situācijās, ja datu centrā ir radušies darbības traucējumi vai tas ir gājis bojā.

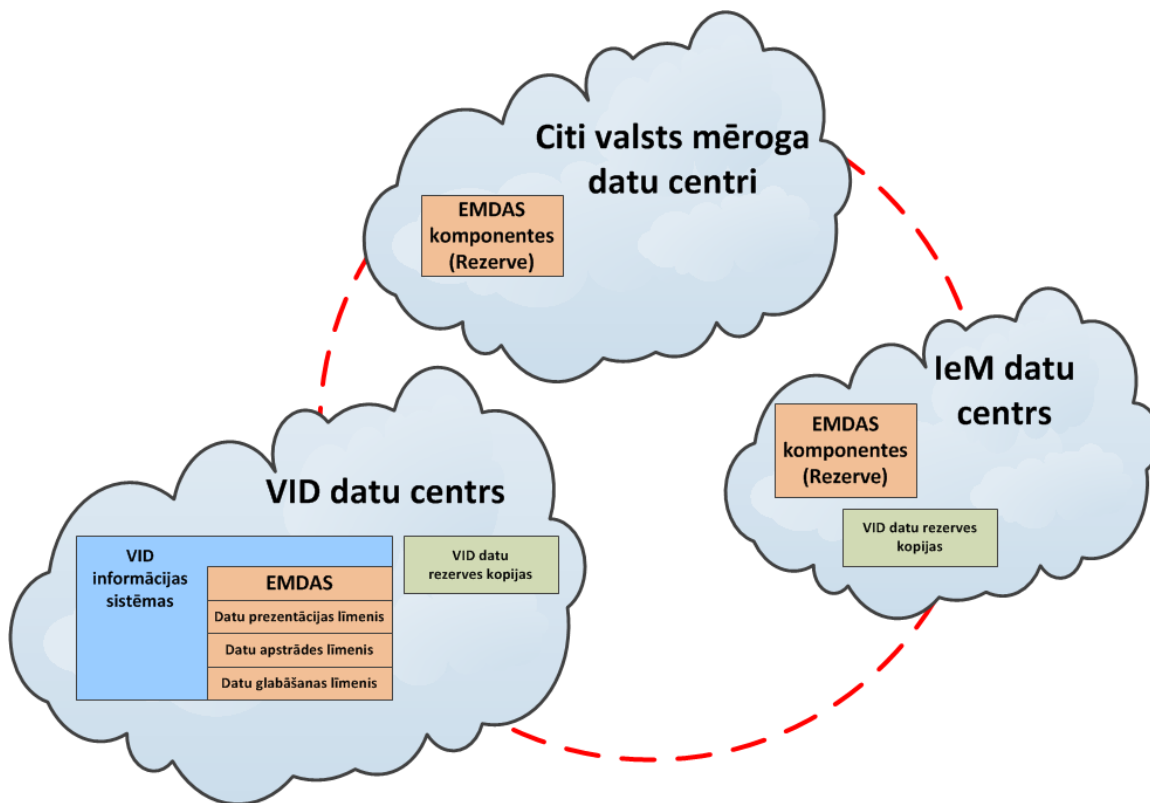
Zemāk attēlā (skat. Attēls 4) ilustrēta VID datu centra esošā tehniskā arhitektūra.

Attēls 4. VID datu centra tehniskā arhitektūra

Ņemot vērā valsts IKT attīstības tendences, kur IKT resursi tiek pakāpeniski virzīti no fiziskās izmitināšanas uz lietojumu servisiem, VID tiks izvērtēta iespēja nodrošināt sadarbības valsts iestādēm izmantot VID datu centra infrastruktūras iekārtas, lai izvietotu nepieciešamās informācijas sistēmas, tādējādi atbalstot mākoņdatošanas pakalpojumu modeli "Infrastruktūra kā Pakalpojums".

Saskaņā ar valsts kopējo virzību uz loģiski vienotu valsts datu centru, paplašinot EMDAS funkcionalitāti, tiks izvērtēta iespēja izmantot šāda ekspluatācijas modeļa priekšrocības, lai uzlabotu EMDAS pieejamības rādītājus, kā arī nepieciešamības gadījumā izmantotu papildu skaitļošanas jaudas pārslodzes brīžos. EMDAS tehnoloģiskais risinājums tiks attīstīts tā, lai atsevišķas tā komponentes būtu iespējams rezervēt citos valsts datu centros, kā arī tos izmantot attālinātai rezerves kopiju uzglabāšanai. (skat Attēls 5).

Attēls 5. Loģiski vienotais valsts datu centrs

Lai būtu iespējama EMDAS komponentu un informācijas izvietošana citos datu centros, nepieciešams panākt, ka tajos iespējams nodrošināt VID sistēmām noteiktos informācijas integritātes, pieejamības un konfidencialitātes parametrus. Kā būtiski priekšnosacījumi ārēju datu centru izmantošanai VID izvirzītas sekojošas prasības:

- datu centriem, kuros tiks izvietotas atsevišķas EMDAS komponentes un informācijas resursi, jāatbilst VID drošības politikas prasībām, kā arī datu centra darbiniekiem jāveic iepriekšēja drošības pārbaude, līdzvērtīga tai, kāda tiek veikta VID darbiniekiem;
- gadījumā, ja valsts IKT dienesta izmantotā centralizētā virtualizācijas platforma atšķirsies no VID izmantotajām virtualizācijas platformām (IBM Power VM un Citrix Xen server), VID tiks nodrošināts migrācijas plāns un tehniskie resursi pārejai uz jaunu virtualizācijas platformu;
- VID tiks nodrošināta iespēja izmantot centralizētu uzraudzības rīku, lai uzraudzītu EMDAS darbināšanai nepieciešamo infrastruktūru un resursus;
- EMDAS nepieciešams nodrošināt vismaz 99.7% sistēmas pieejamību darba laikā 08:00 – 18:00 un 97% sistēmas pieejamību pārējā laikā;
- datu centra infrastruktūras tehniskajiem resursiem ir jānodrošina sekojoši jaudas un veiktspējas rādītāji (skat Tabula 11):

Tabula 1. EMDAS darbināšanai nepieciešamo resursdatoru tehniskie veiktspējas rādītāji

Raksturojošie parametri	Esošā situācija		Plānots līdz 2020	
Lietotāju skaits	Vidēji	Maksimāli	Vidēji	Maksimāli
Vienlaicīgais IS lietotāju skaits (vidējais) (8:00 – 18:00)	422	546	500	650
Vienlaicīgais IS lietotāju skaits (18:00 – 08:00)	105	290	120	350
Datu uzglabāšana un apmaiņa	Vidēji	Maksimāli	Vidēji	Maksimāli
Datu glabātuves izmērs (GB)	Pieaugums gadā 600 GB	1400	Pieaugums gadā 900 GB	5000
Vienas rezerves kopijas apjoms (GB)	Pieaugums gadā 500 GB	1240	Pieaugums gadā 800 GB	4500
Datu apmaiņa Kbaiti/sek (8:00 – 18:00)	13000	285000	17000	370000
Datu apmaiņas pieprasījumu skaits/sek. (8:00 – 18:00)	1200	6650	1500	8650
Datu apmaiņa Kbaiti/sek (18:00 – 8:00)	45450	602000	59000	780000
Datu apmaiņas pieprasījumu skaits/sek. (18:00 – 8:00)	665	7000	860	9000
Tīkla resursu izmantošana	Vidēji	Maksimāli	Vidēji	Maksimāli
NIC nosūtītie Kbaiti/sek. (vidējais) (8:00 – 18:00)	470	4750	19047	56555
NIC saņemtie Kbaiti/sek. (vidējais) (8:00 – 18:00)	245	5660	546	7652
NIC nosūtītie Kbaiti/sek (vidējais) (18:00 – 8:00)	23120	138000	49000	230000
NIC saņemtie Kbaiti/sek (vidējais) (18:00 – 8:00)	346690	21500	659580	29000
Operatīvā atmiņa (RAM)	Minimāli	Maksimāli	Minimāli	Maksimāli
Nepieciešamā atmiņa (GB) (8:00 – 18:00)	32	40	44	70
Nepieciešamā atmiņa (GB) (18:00 – 8:00)	20	28	28	35
Procesors	Minimāli	Maksimāli	Minimāli	Maksimāli
Sistēmas ekspluatācijai nepieciešamais RISC procesoru skaits un to parametri	4 x PowerPC_POWER7, 3724 MHz.	6 x PowerPC_POWER7, 3724 MHz.	8x PowerPC_POWER7, 3724 MHz. ekvivalents	10x PowerPC_POWER7, 3724 MHz. ekvivalents

Raksturojošie parametri	Esošā situācija		Plānots līdz 2020	
Sistēmas ekspluatācijai nepieciešamais INTEL procesoru skaits un to parametri	8x Intel® Xeon® CPU E5-2650 0 @ 2.00GHz	10x Intel® Xeon® CPU E5-2650 0 @ 2.00GHz	12x Intel® Xeon® CPU E5-2650 0 @ 2.00GHz ekvivalents	16x Intel® Xeon® CPU E5-2650 0 @ 2.00GHz ekvivalents

4. Projekta ieguldījums SAM rezultātu rādītājos un projekta sociālekonomiskā indikatīvā lietderība

4.1. Ieguldījums SAM rezultāta rādītāju sasniegšanā

Laikā no 2011.gada 1.jūlija līdz 2015.gada 31.janvārim VID tika īstenots Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansētais projekts “Elektroniskās muitas datu apstrādes sistēmas ieviešana, pilnveidošana un uzturēšana” Nr.3DP/3.2.2.1.1/11/IPIA/CFLA/001, automatizējot muižošanas procesu atbilstoši ES un nacionālajos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, īstenojot informācijas apmaiņu starp komersantiem un muitas iestādēm, Latvijas un citu ES dalībvalstu muitas iestādēm, kā arī starp Latvijas muitas iestādēm un citām valsts institūcijām, kas iesaistītas preču muižošanas un kontroles procesā, tādējādi uzsākot virzību uz elektronisku jeb bezpapīru muitas vidi. Projekta īstenošanas gaitā tika izstrādāta Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma (EMDAS), tostarp:

- Tranzīta kontroles sistēmas (TKS) muitas modulis, kas nodrošina tranzīta deklarāciju, TIR karnešu un galvojumu administrēšanu, aizstājot līdz šim izmantoto sistēmu NCTS (Jaunā datorizētā tranzīta kontroles sistēma);
- sistēma importa muitas procedūru noformēšanai, aizstājot līdz šim importa muitas procedūru formēšanai izmantoto deklarēšanas sistēmu ASYCUDA++. Tādējādi komersantiem ir nodrošināta vienota piekļuve visu veidu muitas deklarāciju iesniegšanai, komersantiem vairs nav papildus jāiesniedz parakstītas importa deklarācijas papīra formā, ir nodrošinātas iespējas atkārtoti izmantot jau sistēmā iesniegtos datus, kā arī iespēja formēt importa muitas procedūras attālināti u.c.;
- manifestu un pagaidu uzglabāšanas sistēma, nodrošinot vienotu kravas manifestu un pagaidu uzglabāšanas deklarāciju iesniegšanu, noformēšanu un preču uzskaites procesu, aizstājot kārtību, kad pagaidu uzglabāšanas noformēšanai tiek izmantoti dokumenti papīra formā;
- pasta pavadzīmju un fizisko personu mutiski deklarēto preču kvīšu funkcionalitāte muitas modulī, nodrošinot minēto muitas dokumentu elektronisko apstrādi;
- jauni e-pakalpojumi portālā www.latvija.lv muitas maksājumu veikšanai, nodrošinot iespēju jebkurai personai tiešsaistē apmaksāt muitas iestāžu aprēķinātos muitas maksājumus, tādējādi muitas klientiem ir radīta iespēja samazināt muitas formalitāšu kārtošana patērējamo laiku un resursus.

“E-muita” 1.kārtas projekta ietvaros realizējamās aktivitātes turpinās iepriekšējā plānošanas periodā uzsāktu virzību uz elektronisku jeb bezpapīru muitas vidi. Savukārt, projekta rezultāti tieši un netieši ietekmēs SAM kopējo rezultāta rādītāju sasniegšanu.

Projekta īstenoto aktivitāšu rezultātā tiks pilnveidoti 18 VID darbības pamatprocesi, pilnveidoti 39 muitas sniegtie pakalpojumi, tāpat var prognozēt, ka projekta īstenošanas rezultātā pieaugs iedzīvotāju un komersantu īpatsvars, ka izmanto e-pakalpojumus sadarbībai ar valsts institūcijām, ņemot vērā, ka muitas deklarāciju un citu muitas dokumentu iesniegšana un apstrāde notiek tikai elektroniski, izmantojot tam paredzētās informācijas sistēmas, izņemot

gadījumus, kad deklarācijas tiek iesniegtas atkāpšanās režīmā (sistēmas nav pieejamas), kā to nosaka ES un nacionālie normatīvie akti.

4.2. Sociālekonomiskais indikatīvais lietderīgums³

Latvijas muitas informācijas sistēmas ir integrētas kopējā ES mēroga sistēmā un kalpo par pamatrīku eksporta, importa un tranzīta kravu elektroniskai apstrādei. Sistēmu nepārtraukta darbība ir būtisks nosacījums Latvijas ārējās tirdzniecības nodrošināšanai. Nodrošinot ES normatīvajos aktos noteikto prasību izpildi attiecībā uz muitas formalitāšu elektronizāciju ES līmenī, kā arī šim nolūkam paredzēto informācijas sistēmu izstrādi un ieviešanu, tiks pilnveidoti arī VID deleģētie pamatprocesi, paaugstinot muitas pakalpojumu, muižošanas procesa, riska analīzes un kontroles efektivitātes līmeni. Līdz ar to, tiks uzlaboti arī komersantiem sniegtie pakalpojumi, harmonizējot, vienkāršojot un vienādojot muitas procedūras un procesus visā ES teritorijā. Īstenojot projektā plānotās aktivitātes, komersantiem tiks samazināts administratīvais slogs, saīsinot muižošanas laiku, tādejādi samazinot arī izmaksas.

Veicot projekta naudas plūsmas un sociālekonomiskā indikatīvā lietderīguma aprēķinu projekta dzīves ciklā (15 gadi), veidojas pozitīva naudas plūsma. Projekta investīciju izmaksas trīs gadu laikā ir plānotas 4 500 000 EUR apmērā, savukārt aprēķinātās provizoriskās darbības izmaksas projekta dzīves cikla laikā ir 3 900 000 EUR. Līdz ar to, projekta dzīves ciklā darbības izmaksas sastāda 8 400 000 EUR.

Savukārt, veicot projekta sociālekonomisko ieguvumu analīzi un aprēķinu, nediskontētā ieguvumu summa projekta dzīves cikla laikā kopā sastāda 11 348 240 EUR.

Veicot projekta naudas plūsmas diskontēšanu, ar diskonta likmi 5%, projekta dzīves cikla laikā kopējās izmaksas ir 6 808 002 EUR, savukārt projekta sociālekonomiskie ieguvumi projekta dzīves cikla laikā kopā sastāda 7 589 660 EUR.

Tādejādi, ieguvumi no “E-muitas” projekta realizācijas ir lielāki par projekta investīciju un darbības izmaksām projekta dzīves cikla laikā.

Plānotais ieguvums	Summa	Aprēķina pamatojums
Ar pasta sūtījumiem saistīto formalitāšu kārtošana un kontroles atvieglošana. Izstrādājot iespēju fiziskajām personām, pasūtīt preces no trešajām valstīm Internetā, kārtot muitas formalitātes vienkāršotā veidā, iesniedzot importa deklarāciju ar	440 000 EUR gadā	Lai pieteiktu muitas procedūru “laišana brīvajam apgrozījumam”, saskaņā ar ES prasībām nepieciešams aizpildīt un iesniegt elektronisku importa muitas deklarāciju, kas prasa padziļinātas zināšanas muitas jomā un ir sarežģīts process fiziskai personai, kura ar muitas formalitāšu kārtošana nekad nav saskarusies. Lai atvieglotu fiziskai personai šo procesu, EMDAS tiks iestrādāta jauna funkcionalitāte, ļaujot importa

³ Detalizēto izmaksu un ieguvumu analīzi (finanšu analīzi un ekonomisko analīzi) jāpievieno projekta iesniegumam iesniegšanai Centrālā finanšu un līgumu aģentūrai saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 17.novembra noteikumu Nr.653 15.punktu, ņemot vērā CBA (*cost benefit analysis*) vadlīnijas

<p>samazinātu datu kopu, tiks radīta iespēja ietaupīt līdzekļus muitas formalitāšu kārtīšanai.</p>		<p>deklarāciju aizpildīt vienkāršotā veidā (t.sk. veidojot "alternatīvo preču klasifikatoru un tarifu piemērošanas sistēmu").</p> <p>2015.gadā vidēji noformēti 11 000 pasta sūtījumi. Vidēji vienas deklarācijas noformēšana izmaksā 40 EUR. Pieņemot, ka turpmākajos gados pasta sūtījumu skaits paliks līdzšinējā apjomā (vai pat pieaugs), ikgadējais sociālekonomiskais ieguvums ir 11 000 x 40 EUR = 440 000 EUR.</p>
<p>Darbspēka resursu ietaupījums automatizējot muitas procesus</p> <ul style="list-style-type: none"> - Eksporta procedūru automatizētai noslēgšanai, nododot kravu vienotajam pārvadājumam (saistībā ar kravām, ko izved pa dzelzceļu un ar kuģiem). Tiks iestrādāts jauns ziņojums, ar kuru komersants var iesniegt informāciju par to, ka krava ir nodota pārvadātājam (dzelzceļam (LDZ) vai kuģim (SKLOIS)). Saņemot ziņojumu, eksporta procedūra EMDAS var tikt automatizēti noslēgta. - Ieviešot automatizēto deklarāciju izlaidšanu - Pārejot uz elektronisko datu apstrādi (t.sk. atļaujas u.c. papīra dokumenti) 	<p>222 480 EUR gadā</p>	<p>Šobrīd eksporta deklarāciju noslēgšanai tiek patērētas aptuveni 8-10 slodzes. Automatizējot eksporta procedūru noslēgšanu, iespējams ietaupīt līdz ~10 muitas amatpersonu noslodzēm.</p> <p>Pakāpeniski pārejot uz elektroniskajiem dokumentiem, kā arī automatizējot citus ar muitas procedūru noformēšanu saistītos procesus, būs iespējams papildus ietaupīt 5-10 amatpersonu noslodzes, attiecīgos resursus novirzot citu funkciju nodrošināšanai.</p> <p>2016.gada maijā vidējā darba alga kopā ar darba devēju izmaksām VID ir 1 236 EUR mēnesī, tādējādi</p> <p>1236 EUR x 12mēn x 15 slodzes=222 480 EUR.</p>
<p>Komersantu patērētā laika un ceļa izdevumu ietaupījumi, elektronizējot muitas atļauju izsniegšanu un pārvaldību, saistošās informācijas par tarifu (SIT) izsniegšanu, kā arī automatizējot Atzītā eksportētāja statusa pārvaldību.</p> <p>Sasaistot dalībvalstu nacionālās sistēmas ar centrālo transeuropas sistēmu REX, tiks nodrošināta automatizēta citās valstīs reģistrēto eksportētāju datu derīguma kontrole.</p>	<p>18 000 EUR gadā</p>	<p>Muita 2015.gadā izsniegusi ap 650 dažāda veida atļaujas un to grozījumus, kā arī vairāk kā 100 saistošās informācijas par tarifu (SIT), izsniegtas pilnvara patstāvīgi deklarēt preču izcelsmi -33.</p> <p>Tādējādi, tiek pieņemts, ka klientiem gadā aptuveni 770 reizes jābrauc uz muitu, vidēji viens klients lēmuma saņemšanai muitā pavada apmēram 1 stundu. Tā kā ap 80 % komersantu darbojās Rīgas reģionā, tiek pieņemts, ka vidēji ceļā jāpavada 30 km, līdz</p>

		<p>ar to, tiek pieņemts, ka ceļā uz/no muitu tiek pavadītas vēl apmēram 2 stundas, kopā vidēji viena lēmuma saņemšanai tērējot aptuveni 3 stundas.</p> <p>Pamatojoties uz Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2015.gadā darbaspēka izmaksas ir 6.86 EUR/h. Savukārt, vidējais degvielas patēriņš ir 10 litri uz 100 km, vidējā degvielas cena – 1,05 EUR/l.</p> <p>770 kontakti x 3 h=2 310 h x 6.86 EUR = 15 846 EUR.</p> <p>770 x 30 km=23 100 km</p> <p>2 310 l degviela x 1,05 EUR = 2 425 EUR</p> <p>Summējot darbaspēka izmaksas un degvielas izmaksas (15 846 EUR + 2 425 EUR = 18 272 EUR) komersantiem iespējams aptuveni 18 000 EUR ietaupījums gadā.</p>
<p>Komersantu izmaksu ietaupījums, elektronizējot preču pārvietošanu starp pagaidu uzglabāšanas vietām</p>	<p>146 000 EUR gadā</p>	<p>Šobrīd, lai pagaidu uzglabāšanā novietotās preces pārvestu uz citu pagaidu uzglabāšanas vietu, ir jāformē tranzīta deklarācija. Šobrīd preču pārvietošanai starp pagaidu uzglabāšanas vietām vidēji tiek noformētas 10 tranzīta deklarācijas dienā. Izmantojot ārpakalpojumu sniedzēju pakalpojumus, tranzīta deklarācijas noformēšana vidēji izmaksā 40 EUR.</p> <p>Savukārt, izstrādājot iespēju pārvietot preces no vienas pagaidu uzglabāšanas vietas uz citu bez tranzīta deklarācijas formēšanas, uzņēmējiem tiek radīta iespēja ietaupīt līdz 146 000 EUR gadā.</p> <p>10 deklarācijas x 365 dienas x 40 EUR = 146 000 EUR.</p>

5. Projekta darbības, laika plāns un izmaksas

5.1. Projekta darbību īstenošanas laika grafiks

Nr.p.k.	Darbības nosaukums	Projekta īstenošanas laika grafiks (ceturkšņos)*																			
		2016				2017				2018				2019				2020			
		1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.	1.	2.	3.	4.				
1.	Projekta vadība un ieviešana							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
2.	Muitas atļauju, kā arī citu ar komersantu saistīto datu elektronizēšana				X	X	X	X	X	X	X										
3.	Pakāpeniska Eksporta kontroles sistēmas paplašināšana; Automatizētās eksporta sistēmas ieviešana							X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
4.	Pakāpeniska Tranzīta kontroles sistēmas paplašināšana							X	X	X	X	X	X	X	X	X					
5.	Ar preču ierašanos, uzrādīšanu, novietošanu uzglabāšanas vietās un uzskaiti saistīto procesu pilnveidošana un automatizācija					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		
6.	ES vienotas galvojumu sistēmas ieviešana					X	X	X	X												
7.	Integrētā tarifa vadības sistēmas papildināšana							X	X	X	X	X	X	X	X						
8.	Pakāpeniska Importa kontroles sistēmas paplašināšana; Automatizētās importa sistēmas ieviešana			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		

Nr.p.k.	Darbības nosaukums	Projekta īstenošanas laika grafiks (ceturkšņos)*																							
		2016				2017				2018				2019				2020							
9.	Vienota lietotāju administrēšanas un sasaistes ar EK centrālajām sistēmām ieviešana				X	X	X	X	X																
10.	Ar datu atlasi un pārskatu veidošanu saistīto procesu pilnveidošana un automatizācija					X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X									
11.	Skaidras naudas deklarāciju elektronizēšana									X	X	X	X	X	X	X									
12.	Programmatūras drošības un veiktspējas uzraudzība								X		X	X		X		X	X								
13.	Lietotāju apmācība				X			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X						
14.	Publicitātes pasākumi						X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X						

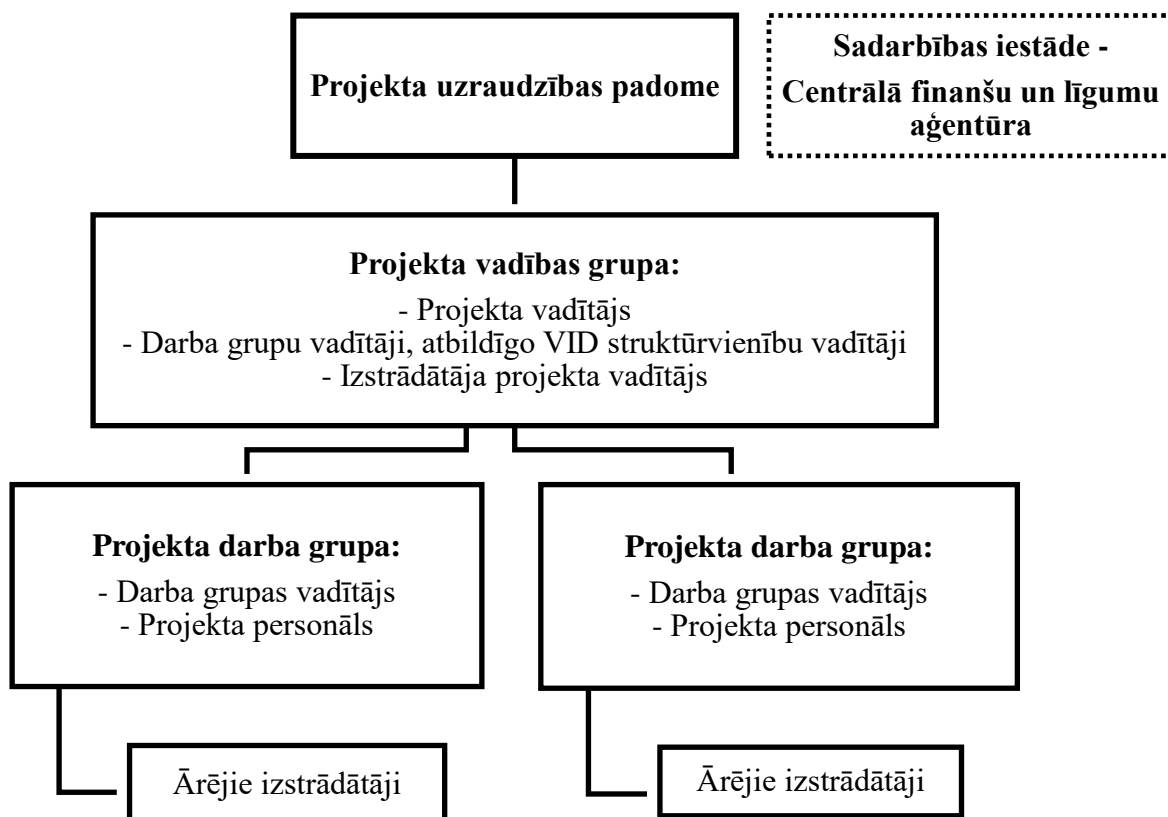
5.2. Projekta izmaksu sadalījums

	Finansējuma avots	2017, euro	2018, euro	2019, euro	2020, euro	KOPĀ, euro	%
1.	ERAF finansējums	877 648.84	1 485 428.75	1 152 583.85	309 338.56	3 825 000	85
2.	Valsts budžeta dotācija	154 879.21	262 134.48	203 397.15	54 589.16	675 000	15
3.	Pašvaldības budžets	0	0	0	0	0	
4.	Kopējās izmaksas	1 032 528.05	1 747 563.23	1 355 981.00	363 927.72	4 500 000	100

Nr.p.k.	Nepieciešamās IKT risinājuma uzturēšanas izmaksas	<i>(norādīt gadu pēc projektu īstenošanas), euro</i>	<i>(norādīt gadu pēc projektu īstenošanas+1 gads), euro</i>	<i>(norādīt gadu pēc projektu īstenošanas+ 2gadi), euro</i>	KOPĀ, euro
1	<i>Elektroniskā muitas datu apstrādes sistēma (EMDAS)</i>	300 000 EUR	300 000EUR	300 000 EUR	900 000 EUR

6. Projekta pārvaldība

Lai nodrošinātu efektīvu projekta īstenošanu, VID paredzēta šāda projekta vadības struktūra (skat. zemāk shematisko attēlojumu).

Attēls . Shematiskais projekta vadības attēlojums

Projekta uzraudzības padome

Projekta uzraudzības padomē ir iekļauti par projekta īstenošanu atbildīgo VID pārvalžu vadītāji un/vai viņu vietnieki. Projekta uzraudzības padome uzrauga projekta īstenošanas gaitu un projekta vadības grupas darbu, apstiprina projekta plānošanas dokumentus, nosaka un apstiprina stratēģisko risku vadības pasākumus, risina projekta vadības grupas līmenī neatrisinātos jautājumus.

Projekta vadības grupa

Projekta vadības grupas sastāvā ir iekļauti šādi darbinieki - Projekta vadītājs, Izstrādātāja projekta vadītājs, projekta darba grupu vadītāji, par projektā iekļauto pasākumu atbildīgo VID struktūrvienību vadītāji. Projekta vadības grupas uzdevums ir īstenot projekta aktivitātes noteiktajos termiņos un saskaņā ar ES normatīvajos aktos noteiktajām, kā arī nacionālajām prasībām.

Projekta vadības grupas pienākumi ir:

- plānot projekta aktivitātes un nodrošināt to īstenošanu atbilstoši Eiropas Savienības normatīvajiem aktiem, saskaņā ar Eiropas Komisijas ilgtermiņa stratēģisko e-muitas ieviešanas plānu un citiem Eiropas Komisijas un citu ES institūciju dokumentiem,

norādījumiem un rekomendācijām e-muitas ieviešanas jomā, kā arī atbilstoši nacionālajām prasībām;

- izstrādāt nacionālos projekta ieviešanas plānus un uzraudzīt plānos noteikto aktivitāšu īstenošanu;
- koordinēt sadarbību starp projektā iesaistītajām VID struktūrvienībām;
- informēt Projekta uzraudzības padomi par projekta gaitu, būtiskām problēmām un riskiem.

Projekta vadītājs vada un koordinē projekta komandas darbu, plāno projekta posmus, laika grafiku un sasniedzamos rezultātus, nepieciešamības gadījumā veic sākotnējā plāna izmaiņas, sagatavo ziņojumus par projekta gaitu Uzraudzības komitejai un VID vadībai.

Darba grupu un/vai atbildīgo VID struktūrvienību vadītāji ziņo vadības grupai par projekta aktivitāšu īstenošanu, konstatētajām problēmām un riskiem, novirzēm vai izmaiņām projekta plānos vai biznesa aktivitātēs. izvērtē iespējamus tehniskos risinājumus un koordinē to ieviešanu, uzrauga finanšu resursus, koordinē un uzrauga Izstrādātāju saistību izpildi.

Izstrādātāja projekta vadītājs regulāri komunicē ar pasūtītāju, izzina viņa vajadzības un prasības, analizē saistošo dokumentāciju, izvērtē iespējamus tehniskos risinājumus, prognozē laika un darba patēriņu, izstrādā un prezentē pasūtītājam projekta piedāvājumu; plāno izmaksas un nepieciešamos resursus Izstrādātāja pusē, ziņo par pasūtīto darbu izstrādes gaitu un rezultātiem.

Projekta darba grupas

Projekta darba grupas ir atbildīgas par konkrētu darbu izpildi atbilstoši projekta plānā noteiktajām aktivitātēm, sniedz informāciju par veicamo darbu statusu un progresu projekta vadības grupai.

Darba grupu vadītāji:

- koordinē un uzrauga projekta plānos paredzēto aktivitāšu ieviešanu atbilstoši ES un nacionālo normatīvo aktu prasībām un Eiropas Komisijas izstrādātajai sistēmu dokumentācijai;
- izstrādā un aktualizē nacionālos projekta ieviešanas plānus un uzraudzīt plānos noteikto aktivitāšu īstenošanu;
- analizē normatīvos aktus, normatīvo aktu projektus, Eiropas Komisijas dokumentus un norādījumus, apzina citu Eiropas Savienības dalībvalstu pieredzi uz esošajām un jaunajām e-muitas sistēmām, piedalās Eiropas Komisijas darba grupās;
- komunicē ar VID atbildīgajām struktūrvienībām, saskaņo biznesa procesus un risinājumus, sadarbojas ar Eiropas Komisiju un citu dalībvalstu muitas administrācijām ar attiecīgu sistēmu ieviešanu un darbību saistītajos jautājumos;
- plāno seminārus un apmācības saistībā ar ieviesto sistēmu izmantošanu, kā arī uzrauga ar IT pasākumu ieviešanu saistīto normatīvo aktu un iekšējo kārtību izstrādes procesu.

Projekta personāls:

- atbilstoši kompetencei veic biznesa procesu analīzi, definē prasības, pamatojoties uz ES un nacionālajos normatīvajos aktos un Eiropas Komisijas dokumentācijā noteikto, piedalās Eiropas Komisijas darba grupās;
- izskata risinājumus un sistēmas dokumentāciju, komunicē un saskaņo to ar iesaistītajām struktūrvienībām;
- veic testēšanu un koordinē attiecīgo problēmziņojumu risināšanas procesu;

- atbilstoši kompetencei organizē un vada seminārus un apmācības;
- atbilstoši kompetencei izstrādā nepieciešamos normatīvo aktu projektus un iekšējās kārtības;
- sagatavo pārskatus par projekta ieviešanas gaitu, projekta progresu pārskatus un citu ar projektu saistīto informāciju.

Ārējie izstrādātāji

Sistēmas izstrādes un ieviešanas pakalpojumu sniedzēji, kas darbosies uz līgumu un attiecīgo vienošanās protokolu pamata.

Projekta iesniedzējs

paraksts

Vārds, Uzvārds

Rīgā,

Datums